

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“ излегува
во издание на српскохрватски односно
на хрватскохрватски, словенечки и ма-
кедонски јазик. — Огласи според та-
рифата — Жиро-сметка кај Народната
Банка за претплата и посебни издавања
101-13-602-32, за огласи 101-13-602-31.

Четврток, 31 декември 1964

БЕЛГРАД

БРОЈ 52

ГОД. XX

Цена на овој број е 180.— дин. — Прет-
плата за 1964 година изнесува 1.500.—
дин., а за странство 3.300 динари. —
Редакција: Улица Јована Ристича бр.
1, Пошт. факс 226.— Телефони: цен-
трала 50-931, 50-932, 50-933 и 61-661; Служ-
ба за претплата 61-732 и Продавна
служба 61-671.

719.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уста-
вот на Социјалистичка Федеративна Република Ју-
гославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЈУГОСЛО- ВЕНСКАТА НАРОДНА АРМИЈА

Се прогласува Законот за Југословенската на-
родна армија, што го усвои Сојузната скупштина
на седницата на Сојузниот собор од 25 декември
1964 година.

П. Р. бр. 114

26 декември 1964 година
Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКАТА НАРОДНА АРМИЈА

ГЛАВА I

ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Југословенската народна армија е основна во-
оружена сила на народната одбрана на Социјали-
стичка Федеративна Република Југославија.

Југословенската народна армија ја штити неза-
висноста, уставниот поредок, неповредливоста и це-
локупноста на територијата на Југославија и ги из-
вршува задачите што произлегуваат од меѓународ-
ните обврски на Југославија во одбраната на мирот
и безбедноста во светот.

Член 2

Југословенската народна армија се состои од
копнената војска, воената морнарица и военото воз-
духопловство, а е организирана во воени единици и
воени установи.

Во составот на Југословенската народна армија
се наоѓаат и граничните единици, чија задача е да
ги обезбедуваат границите на Југославија на копно
и на море.

Член 3

Копнената војска, воената морнарица и военото
воздухопловство имаат родови и служби.

Родовите можат да се делат на видови и специ-
јалности, а службите на гранки и специјалности.

Врховниот командант на вооружените сили на
Југославија определува кои родови и служби по-
стојат во Југословенската народна армија и нив-

ната поделба на видови односно гранки и специ-
јалности.

Член 4

Југословенската народна армија може да се
наоѓа во мирновремена и воена состојба.

Во мирновремена состојба дејноста на Југосло-
венската народна армија е насочена кон подигање
бојната готовност. Во случај на опасност од воору-
жен напад на Југославија, во Југословенската на-
родна армија се преземаат засилени мерки на при-
правност заради одбрана на земјата.

Југословенската народна армија се наоѓа во
воена состојба кога Југославија е во војна.

Член 5

Денот на Југословенската народна армија е 22
декември, кој се слави како ден на создавањето на
Југословенската народна армија.

ГЛАВА II

КОМАНДУВАЊЕ И РАКОВОДЕЊЕ СО ЈУГОСЛО- ВЕНСКАТА НАРОДНА АРМИЈА

Член 6

Со Југословенската народна армија командува
и раководи врховен командант на вооружените сили
на Југославија.

Врховниот командант може да има заменик, кој
го заменува во работите на командување и раково-
дење со Југословенската народна армија што ќе
ги определи врховниот командант.

Член 7

Врховниот командант:

1) ѝ ги определува задачите на Југословенската
народна армија во мирновремената состојба;

2) наредува мерки на приправност во случај
на опасност од вооружен напад на Југославија и ѝ
ги определува задачите на Југословенската народ-
на армија во воената состојба;

3) формира воени единици и воени установи и
ја определува нивната организација, формација,
вооружување, опрема и разместување;

4) ја определува поделбата на територијата на
Југославија во воен поглед како и организацијата
на воените територијални органи;

5) ги утврдува основите на плановите и подгот-
вителните мерки на Југословенската народна армија
за одбрана на земјата;

6) пропишува општи правила и основни опера-
тивно-тактички правила за Југословенската народна
армија;

7) донесува прописи за обуката и наставата,
дисциплината и внатрешните односи во Југословен-
ската народна армија;

8) го пропишува делокругот на воените единици
и установи и овластувањата на нивните старешини;

9) произведува, унапредува, назначува, преместува и разрешува офицери според одредбите на овој закон;

10) установува знамиња на воените единици;

11) врши и други работи што му се ставени во надлежност со Уставот и со сојузен закон.

Член 8

Врховниот командант врши работи од својата надлежност врз основа и во рамките на Уставот и сојузните закони.

Врховниот командант може за извршување на работите од својата надлежност да донесува правила, одлуки, наредби, директиви и други акти.

Член 9

Вршењето на одделни работи од членот 7 точ. 1, 3, 7 и 8 на овој закон врховниот командант може да го пренесе на државниот секретар за народна одбрана.

Со акт за пренесување работите врз основа на ставот 1 од овој член врховниот командант може да го овласти државниот секретар за народна одбрана вршењето на некои од тие работи да го пренесе на други старешини. Со тој акт се определуваат работите кои можат да се пренесат и на кои старешини можат да се пренесат.

За извршување на наредбите и другите акти на врховниот командант и за извршување на работите што на него ќе ги пренесе врховниот командант, државниот секретар може да донесува правила, наредувања, упатства и други акти за кои ќе го овласти врховниот командант.

Член 10

Државниот секретаријат за народна одбрана, како сојузен орган на управата, ги врши управните работи во областа на организацијата и пополнувањето на Југословенската народна армија, нејзиното снабдување, материјалното и финансиското работење, санитетското обезбедување и воениот сообраќај, подготвува нацрти на прописи што се однесуваат до Југословенската народна армија а што ги донесува Сојузната скупштина и Сојузниот извршен совет и врши други работи што се однесуваат на Југословенската народна армија, а што му се ставени во надлежност со закони и други сојузни прописи.

Државниот секретаријат за народна одбрана ги подготвува плановите и прописите што ги донесува врховниот командант, раководи со подготвување на Југословенската народна армија за одбрана на земјата во рамките на основите на плановите и подготвителните мерки што ќе ги утврди врховниот командант, во согласност со општите правила и основните оперативно-тактички правила ги пропишува тактичките правила и упатства и техничките правила за Југословенската народна армија и му поднесува предлози на врховниот командант во врска со вршењето на работите од неговата надлежност.

Член 11

Со Државниот секретаријат за народна одбрана раководи државен секретар кој е одговорен за работата на Државниот секретаријат и за извршувањето на задачите и работите од неговата надлежност.

Државниот секретар за народна одбрана командира и раководи со воените единици и установи во рамките на овластувањата што на него врз основа на овој закон ќе ги пренесе врховниот командант.

Член 12

За извршувањето на законите, уредбите и други акти на Сојузната скупштина и Сојузниот извршен совет државниот секретар за народна одбрана одговара пред Сојузната скупштина и Сојузниот извршен совет, а за извршувањето на работите што

врз него ќе ги пренесе врховниот командант одговара пред врховниот командант.

Член 13

Во Државниот секретаријат за народна одбрана постои воен совет, кој на државниот секретар му дава мислења и предлози во работите од надлежноста на Државниот секретаријат.

Воениот совет, покрај државниот секретар за народна одбрана, го сочинуваат началникот на Генералштабот, државниот потсекретар, помошниците на државниот секретар, командантите на армиските области и други воени старешини што ќе ги именува државниот секретар.

Член 14

Старешините на воените единици и установи командираат и раководат со воените единици и установи во рамките на овластувањата што им ги даваат врховниот командант и државниот секретар за народна одбрана и ги вршат управните работи од делокругот на Државниот секретаријат за народна одбрана што им се определени со закон и прописи на Сојузниот извршен совет и Државниот секретаријат за народна одбрана.

Старешините на воените единици и установи за својата работа одговараат пред претпоставените старешини.

ГЛАВА III

СОСТАВ, ЧИНОВИ И КЛАСИ

1. Состав на Југословенската народна армија

Член 15

Југословенската народна армија има постојан и резервен состав.

Член 16

Постојаниот состав на Југословенската народна армија го сочинуваат:

- 1) војниците,
- 2) питомците на воените училишта,
- 3) активните подофициери,
- 4) активните офицери,
- 5) активните воени службеници,
- 6) граѓанските лица на служба во Југословенската народна армија.

Како војници се сметаат и морнарите.

Член 17

Резервниот состав на Југословенската народна армија го сочинуваат следните воени обврзници: војниците-обврзници, резервните подофициери, резервните офицери и резервните воени службеници.

Член 18

Постојаниот состав на Југословенската народна армија се определува со формација.

Резервниот состав се определува според потребата за пополнување на Југословенската народна армија во воена состојба.

Член 19

Воените лица, при стапувањето во Југословенската народна армија, ја даваат оваа свечена обврска:

„Јас (родено и семејно име) свечено се обврзувам дека верно ќе му служам на својот народ, дека ќе ја бранам својата татковина Социјалистичка Федеративна Република Југославија, дека ќе го чувам братството и единството на нашите народи и углеодот на Југословенската народна армија и дека совесно ќе ги исполнувам наредбите на своите старешини. Секогаш ќе бидам готов да се борам за слободата и честа на татковината, не жалејќи во таа борба да го дадам и својот живот.“

Војниците и питомците на воените училишта ја даваат обврската усно, а подофицирите, офицерите и воените службеници усно и писмено.

Еднаш дадената обврска останува во сила за сето време на траењето на воената обврска.

Член 20

Под воени лица, во смисла на овој закон, се подразбираат војниците на служење на воениот рок, питомците на воените училишта, активните подофицери, офицери и воени службеници, како и лицата од резервниот состав додека се наоѓаат на воена должност во Југословенската народна армија.

Под активни воени лица, во смисла на овој закон, се подразбираат активните подофицери, офицери и воени службеници.

Член 21

Странски државјанин може да биде примен во Југословенската народна армија и да се здобива со чинови односно класи само кога Југословенската народна армија е во воена состојба.

По престанокот на воената состојба странскиот државјанин може да остане во постојаниот состав на Југословенската народна армија ако се здобие со југословенско државјанство.

Член 22

Врховниот командант може да преведе во резервниот состав на Југословенската народна армија странски државјанин кој во текот на службата во Југословенската народна армија според членот 21 од овој закон, се здобил со чин односно класа. Тоа лице се води во воената евиденција како почесен старешина.

Член 23

Врховниот командант може да му додели почесен чин и на странски државјанин кој не служел во Југословенската народна армија ако има особени заслуги за Југословенската народна армија.

2. Чиновни и класи во Југословенската народна армија

Член 24

Во Југословенската народна армија постојат следните чинови:

- 1) за војниците: разводник и десетар;
- 2) за подофицерите: водник, водник I класа, постар водник, постар водник I класа и заставник;
- 3) за офицерите:

во родовите
(освен поморството) во поморството
и во службите

а) за нижи офицери

потпоручник	потпоручник
поручник	поручник на корвета
капетан	поручник на фрегата
капетан I класа	поручник на боен брод

б) за виши офицери

мајор	капетан на корвета
потполковник	капетан на фрегата
полковник	капетан на боен брод

в) за генерали и адмирали

генерал-мајор	контраадмирал
генерал-потполковник	вицеадмирал
генерал-полковник	адмирал
генерал на армија	адмирал на флота
генерал	

Кога во овој закон се зборува за чиновите на офицери, се подразбираат и соодветните чинови на офицери на поморството.

Член 25

Врховниот командант пропишува кои највисоки чинови можат да се стекнуваат во одделни родови односно служби.

Член 26

Во Југословенската народна армија постојат девет класи воени службеници. Класите се обележуваат со римски броеви од IX до I.

Воените службеници можат да им припаѓаат само на службите.

Член 27

Во поглед старешинството, класите на воените службеници им одговараат на чиновите, и тоа:

- 1) на чиновите на подофицерите: постар водник I класа и заставник — класите IX и VIII;
- 2) на чиновите на нижите офицери: потпоручник, поручник, капетан и капетан I класа — класите VII, VI, V и IV;
- 3) на чиновите на вишите офицери: мајор, потполковник и полковник — класите III, II и I.

Подофицерот односно офицерот е постар од воениот службеник на соодветна класа.

Член 28

Државниот секретар за народна одбрана може да пропише покрај чинот односно класата военото лице да го наведува родот односно службата на која ѝ припаѓа.

Член 29

Државниот секретар за народна одбрана може да пропише воените лица што вршат определени должности на воени воздухоплови, подморници и во други воени единици и установи да се здобиваат со стручни звања.

3. Посебни должности на воените лица во врска со службата

Член 30

Воените лица се должни да ги исполнуваат наредбите на претпоставените старешини што се однесуваат до службата, а кога е тоа пропишано, и наредбите на постарите, освен ако е очигледно дека извршувањето на наредбата би претставувало кривично дело.

Член 31

При вршењето на службата воените лица се должни особено:

- 1) службата да ја вршат совесно и во склад со законите и другите прописи;
- 2) грижливо да го чуваат оружјето, опремата и другите материјални средства што им се доверени;
- 3) да го надополнуваат своето стручно, политичко и општо образование;
- 4) од потчинетите да бараат совесно извршување на наредбите што се однесуваат до службата, дисциплинираност и пожртвуваност во службата, да ги контролираат и да им укажуваат помош при вршењето на службата;
- 5) да го развиваат и да го зацврстуваат другарството во своите единици и установи;
- 6) во секоја прилика да го чуваат својот личен углед и угледот на Југословенската народна армија;
- 7) да го чуваат достоинството на потчинетите и во секоја прилика да им обезбедат остварување на правата што по законот им припаѓаат;
- 8) самопрегорно да ги поднесуваат тешкотиите и напорите на војничкиот живот;
- 9) да ја чуваат воената и службената тајна.

Член 32

Обврската за чување воена и службена тајна трае и по престанокот на службата во Југословенската народна армија.

Надлежниот воен старешина може да одобри воено лице и лице на кое му престанала службата во Југословенската народна армија да му соопшти на органот на самоуправање или на државен орган определен податок кој претставува воена или

службена тајна, само кога тоа го бара јавниот интерес.

Поблиски прописи за чувањето на воена и службена тајна, како и за надлежноста на воените старешини за давање одобренија според ставот 2 на овој член, донесува и државниот секретар за народна одбрана.

Член 33

Воените лица носат воена униформа според прописите што ги донесува врховниот командант.

Член 34

Војниците и питомците на воени училишта се должни да живеат во касарна.

Врховниот командант може да пропише активните подофицери со чин водник до наполнетите три години служба да бидат должни да живеат во касарна, а кога тоа го бараат особени потреби на службата може да пропише и други воени лица да бидат должни да живеат привремено во касарна.

Член 35

Врховниот командант може да пропише да не смеат воените лица да се оддалечуваат од местото на службувањето или да патуваат во странство без одобрение на надлежниот старешина.

Член 36

Активно воено лице не може да врши друга служба ниту да работи кај друг орган или организација, освен ако тоа на военото лице по исклучок му е дозволено со пропис или одделен акт на државниот секретар за народна одбрана.

Член 37

Воено лице може да прими странско одликување по одобрение од Сојузниот извршен совет или органот што тој ќе го определи.

Воено лице може да стане член на странско стручно или друго здружение само по одобрение од државниот секретар за народна одбрана или старешината што тој ќе го овласти.

Член 38

Воените лица од постојаниот состав и лицата од резервниот состав на Југословенската народна армија имаат воена легитимација.

Прописи за воените легитимации, како и поблиски прописи за посебната легитимација и личната карта што се предвидени со Женевските конвенции за заштитата на жртвите од војната, од 12 август 1949 година, донесува државниот секретар за народна одбрана.

ГЛАВА IV

ПОПОЛНУВАЊЕ НА ЈУГОСЛОВЕНСКАТА НАРОДНА АРМИЈА

1. Пополнување на постојаниот состав

а) Пополнување со војници

Член 39

Пополнувањето на постојаниот состав на Југословенската народна армија со војници се врши со испраќање обврзници-регрути на служење на воениот рок според посебен закон.

б) Општи услови за прием во активна воена служба

Член 40

Пополнувањето на постојаниот состав на Југословенската народна армија со активни воени лица се врши според потребата на службата, а во рамките на бројот на местата предвидени со формацијата.

Член 41

За активно воено лице може да биде примен и произведен југословенски државјанин кој ги исполнува следните општи услови:

- 1) да е здрав и способен за воена служба;
- 2) за последните две години пред приемот односно произведувањето, да не е судски безусловно казнет со затвор или строг затвор за кривично дело;
- 3) да не се води против него кривична постапка за дело кое се гони по службена должност;
- 4) да го отслужил или на друг начин регулирал воениот рок, а жена да наполнила осумнаесет години возраст.

в) Пополнување со активни подофицери

Член 42

Редовното пополнување на Југословенската народна армија со активни подофицери на родовите и службите се врши со произведување на питомците на военото училиште за активни подофицери во чин на водник, кога тоа училиште ќе го завршат.

Член 43

За активен подофицер на родот или службата, освен лицата од членот 42 на овој закон, може да биде примен и:

- 1) десетар,
- 2) резервен подофицер.

Член 44

Десетарот може, по отслужувањето на воениот рок, да биде произведен во чин активен водник ако има поволна оценка и ако положи испит за чин водник.

Член 45

Резервниот подофицер може да биде примен за активен подофицер на родот од соодветен чин ако ги исполнува општите услови (член 41) и ако положи испит за активен подофицер.

Резервниот подофицер може да биде примен за активен подофицер на службата од соодветен чин ако ги исполнува општите услови (член 41) и ако ја има стручната спрема за службата во која се прима.

Испитот од ставот 1 на овој член не го полага резервен подофицер кој порано бил активен подофицер.

г) Пополнување со активни офицери на родот

Член 46

Редовното пополнување на Југословенската народна армија со активни офицери на родовите се врши со произведување на питомците на воената академија и друго училиште за активни офицери во чин потпоручник, кога ќе го завршат односното училиште.

Член 47

За активен офицер на родот, освен лицата од членот 46 на овој закон, може да биде примен односно произведен:

- 1) активен подофицер на родот;
- 2) резервен офицер на родот;
- 3) питомец што завршил училиште за резервни офицери.

Член 48

Активен подофицер на родот може да биде произведен во чин активен потпоручник, ако покрај општите услови од членот 41 точ. 2 и 3 на овој закон, ги исполнува и следните посебни услови:

- 1) да има чин водник I класа или повисок;
- 2) во службата да има последна оценка нај-малку „се истакнува“;
- 3) да не е постар од 30 години;
- 4) да положил испит за чин активен потпоручник на родот.

Член 49

Резервниот офицер на родот може да биде примен за активен офицер на родот од соодветен чин ако ги исполнува општите услови (член 41) и ако положи испит за чин активен офицер.

Испитот од ставот 1 на овој член не го полага резервен офицер на родот кој порано бил активен офицер.

Член 50

Питомец што завршил училиште за резервни офицери може да биде примен за активен офицер на родот и произведен во чин активен потпоручник ако ги исполнува општите услови (член 41) и ако положи испит за чин активен потпоручник.

д) Пополнување со активни офицери на службите

Член 51

Редовното пополнување на Југословенската народна армија со активни офицери на службите се врши со произведување на питомците на воената академија и друго училиште за активни офицери во чин потпоручник, кога ќе го завршат односното училиште.

Член 52

За активен офицер на службата, освен лицата од членот 51 на овој закон, може да биде произведен односно примен:

- 1) питомец што завршил училиште за резервни офицери;
- 2) активен подофицер;
- 3) активен воен службеник;
- 4) резервен офицер;
- 5) војник-обврзник, резервен подофицер и резервен воен службеник што има висока стручна спрема.

Член 53

Питомец што ќе заврши училиште за резервни офицери, кога се прима за активен офицер на службата се произведува во чин поручник ако има висока стручна спрема, односно во чин потпоручник ако има виша или средна стручна спрема за службата во која се прима.

Член 54

Активен подофицер на родот односно службата може да биде произведен во чин активен потпоручник на службата ако, покрај општите услови од членот 41 точ. 2 и 3 на овој закон, ги исполнува и следните посебни услови:

- 1) да има чин водник I класа или повисок;
- 2) во службата да има последна оценка нај-малку „се истакнува“;
- 3) да не е постар од 30 години;
- 4) да положил испит за активен потпоручник на службата.

Активниот подофицер кој ќе се здобне со висока стручна спрема може да биде произведен во чин поручник, а активниот подофицер кој ќе се здобне со виша стручна спрема во чин потпоручник на службата која ѝ одговара на стечената стручна спрема, ако ги исполнува општите услови од членот 41 точ. 2 и 3 на овој закон и ако има повољна оценка во службата.

Член 55

Активен воен службеник може да биде преведен за активен офицер на службата и произведен во соодветен офицерски чин ако, покрај општите услови од членот 41 точ. 2 и 3 на овој закон, ги исполнува и следните посебни услови:

- 1) да има VII класа или повисока;
- 2) да има последна оценка во службата повољна;
- 3) да има стручна спрема за службата во која се преведува;

4) да положил испит за чин активен офицер.

Испитот од точката 4 став 1 на овој член не го полага активен воен службеник што има висока стручна спрема или што положил испит за III класа воен службеник.

На активниот воен службеник кој се преведува според ставот 1 на овој член, времето поминато во класата му се смета како време поминато во чинот во кој е произведен.

Активен воен службеник од IX и VIII класа на музичката служба може да биде произведен во чин активен потпоручник на музичката служба ако ги исполнува условите од точката 2 на ставот 1 од овој член, ако има завршено училиште за воени диригенти односно соодветно училиште и ако положи испит за чин потпоручник на таа служба.

Активен воен службеник од IX до VII класа што ќе се здобие со висока стручна спрема а ги исполнува општите услови од членот 41 точ. 2 и 3 и од точката 2 на ставот 1 од овој член, може да биде произведен во чин поручник на службата која ѝ одговара на неговата стручна спрема. Под исти услови може да биде произведен во чин потпоручник на службата активен воен службеник од IX и VIII класа што ќе се здобие со виша стручна спрема.

Член 56

Резервен офицер на родот или службата може да биде примен за активен офицер на службата од соодветен чин ако ги исполнува општите услови (член 41) и ако ја има стручната спрема за службата во која се прима. Резервниот офицер од чин потпоручник кој има висока стручна спрема се прима во чин поручник.

Член 57

Војник-обврзник, резервен подофицер или резервен воен службеник што има висока стручна спрема може да биде примен за активен офицер на службата и произведен во чин поручник ако ги исполнува општите услови (член 41) и ако положи испит за чин активен потпоручник на службата во која се прима.

Резервен воен службеник од V или повисока класа што се произведува во офицерски чин според ставот 1 од овој член, се произведува во чин кој ѝ одговара на класата што ја имал ако положи испит за чин активен офицер.

ф) Пополнување со активни воени службеници

Член 58

За активен воен службеник се произведува питомец кој ќе заврши училиште за активни воени службеници.

Питомецот се произведува во класата на активен воен службеник на определена служба според стручната спрема со која се здобил со завршувањето на односното училиште (член 63).

Член 59

За активен воен службеник може да биде преведен односно примен:

- 1) активен и резервен подофицер;
- 2) активен и резервен офицер;
- 3) резервен воен службеник;
- 4) војник-обврзник.

Член 60

Активен подофицер со чин постар водник I класа и заставник или активен офицер може да биде преведен за активен воен службеник ако ја има стручната спрема за службата во која се преведува.

Лицето од ставот 1 на овој член се преведува во класата на воен службеник која му одговара на неговиот чин, а времето поминато во чинот од кој

се преведува се смета како време поминато во класата во која е преведен.

Член 61

Активен подофицер може да биде произведен за активен воен службеник VII класа, ако пополни општите услови од членот 41 точ. 2 и 3 на овој закон, ги исполнува и следните посебни услови:

- 1) да има чин водник I класа или повисок;
- 2) во службата да има последна оценка најмалку: „се истакнува“;
- 3) да положи испит за воен службеник VII класа.

Активен подофицер што ќе се здобие со виша стручна спрема може да биде произведен во VII класа, а подофицер што ќе се здобие со висока стручна спрема — во VI класа, ако ги исполнува општите услови од членот 41 точ. 2 и 3 на овој закон и ако има поволна оценка во службата.

Член 62

Резервен подофицер со чин постар водник I класа или заставник, резервен офицер или резервен воен службеник IX класа и повисока може да биде примен за активен воен службеник на класата која му одговара на неговиот чин односно класа ако ги исполнува општите услови (член 41) и ако ја има стручната спрема за службата во која се прима.

На лицата од ставот 1 на овој член ќе се применуваат одредбите од членот 63 на овој закон ако е тоа, со оглед на нивната стручна спрема, поповолно за нив.

Член 63

Војник-обврзник кој ги исполнува општите услови (член 41) може да биде примен за активен воен службеник на службата за која има стручна спрема и произведен во класа, и тоа:

- 1) ако има средна стручна спрема — во IX класа;
- 2) ако има виша стручна спрема — во VII класа;
- 3) ако има висока стручна спрема — во VI класа.

Питомец што ќе заврши воено музичко училиште се произведува во IX класа воен службеник.

Воен службеник што ќе се здобие со стручна спрема повисока од онаа што ја имал, се унапредува во почетната класа според стручната спрема со која се здобил, ако таа стручна спрема ѝ одговара на службата во која се наоѓа и ако е тоа за него поповолно.

Воен службеник што ќе се здобие со стручна спрема повисока од онаа што ја имал, а која не ѝ одговара на службата во која се наоѓа, може да биде преведен во друга служба која ѝ одговара на стручната спрема со која се здобил.

е) *Заеднички одредби за пополнувањето со активни воени лица*

Член 64

Ако тоа особени потреби на службата го бараат, војник-обврзник, резервен подофицер, офицер или воен службеник, кој има стручна спрема за службата во која се прима и ако ги исполнува општите услови (член 41), по исклучок може да биде примен за активен офицер на службата или воен службеник во чин односно класа што ќе му се определи според стручната спрема и годините на службата.

Член 65

Полагање на испитите од чл. 44, 45 став 1, членот 48 точка 4, членот 49 став 1, чл. 50, 54 став 1 точка 4, членот 55 став 1 точка 4 и став 4, чл. 57 и 61 став 1 точка 3 на овој закон му се одобрува на лице што ги исполнува пропишаните услови за прием во активна воена служба односно за преведу-

вање и ако постои испразнето формациско место и потреба на службата да се пополни тоа место.

На активен подофицер од чл. 48 и 54 на овој закон нема да му се одобри полагање испит ако во испитната година за која пријавува испит не исполнува триесет години возраст.

Државниот секретар за народна одбрана пропишува за кој чин на активен подофицер односно активен офицер се полагаат испитите од членот 45 став 1, членот 49 став 1, членот 55 став 1 точка 4 и членот 57 став 2 на овој закон.

Одредбите од чл. 127 до 130 на овој закон се применуваат и на испитите од ставот 1 на овој член.

Член 66

Питомец на училиште за активни подофицери, офицери или воени службеници се произведува во чин односно класа со денот на завршувањето на военото училиште и од тој ден станува активен подофицер, офицер односно воен службеник.

Лицето што се прима во активна воена служба станува активен подофицер, офицер односно воен службеник со денот на стапувањето на должност, врз основа на актот за прием и произведување. Резервниот подофицер, офицер или воен службеник станува активен подофицер, офицер односно воен службеник со денот на стапувањето на должност, врз основа на актот за прием.

Член 67

Приемот на лица од резервниот состав во активна воена служба се врши по молба.

Преведувањето на активен подофицер, офицер или воен службеник од една од тие категории во друга се врши по молба или по потреба на службата. За преведување по потреба на службата, потребно е да се согласи лицето што се преведува.

ж) *Прием во активна воена служба по договор*

Член 68

Југословенски државјанин што ги исполнува општите услови од членот 41 на овој закон може да биде по договор примен за активен подофицер, офицер или воен службеник на определено време, кое не може да биде пократко од три ниту подлого, од девет години (служба на договорен рок).

Должноста, местото и траењето на службата се утврдуваат со договор.

Државниот секретар за народна одбрана го определува чинот односно класата што лицето кое се прима во служба на договорен рок ќе ја има за време на таа служба. Чинот се определува според стручната спрема, годините на службата и должноста што ќе ја врши односното лице. На тие лица не се однесуваат одредбите од овој закон за унапредувањето на активни воени лица.

Член 69

Службата на договорен рок престанува со истекот на договорениот рок или поради причините наведени во членот 257 точ. 2, 3, 7 и 8 од овој закон. Службата може да престане по спогодба и пред истекот на договорениот рок.

Лицето на кое ќе му престане службата на договорен рок не го задржува во резервата чинот односно класата што ја имало за време на таа служба.

з) *Пополнување со граѓански лица*

Член 70

Граѓански лица се примаат во служба во Југословенската народна армија според прописите за работните односи (глава XIII од овој закон).

2. Пополнување на резервниот состав

Член 71

Пополнување на резервниот состав на Југословенската народна армија со војници-обврзници се врши според посебен сојузен закон.

Член 72

Резервниот состав на Југословенската народна армија се пополнува со подофицери:

1) со произведување десетари во чин резервен водник;

2) со преведување активни подофицери во резервен состав.

Во чин резервен водник може да биде произведен десетар што го отслужил воениот рок, ако за време на служењето на воениот рок или на воена вежба е оценет како способен за вршење должноста водник.

Член 73

Резервниот состав на Југословенската народна армија се пополнува со офицери:

1) со произведување резервни подофицери што го завршиле успешно училиштето за резервни офицери, во чин резервен потпоручник;

2) со преведување активни офицери во резервен состав.

Член 74

Во чин резервен потпоручник може да биде произведен и:

1) војник-обврзник кој има виша или висока стручна спрема и кој за време на служењето на воениот рок или на воена вежба ќе добие повољна оценка и ќе го положи испитот за чин резервен потпоручник;

2) резервен подофицер ако е на воената вежба повољно оценет и ако го положи испитот за чин резервен потпоручник.

Во поглед полагањето на испитите од овој член се применуваат одредбите од чл. 124, 127 до 130 на овој закон.

Член 75

Резервниот состав на Југословенската народна армија се пополнува со воени службеници:

1) со произведување за воен службеник на војници-обврзници;

2) со преведување активни воени службеници во резервен состав.

За воен службеник може да биде произведен војник-обврзник кој има најмалку средна стручна спрема и кој на воената вежба е повољно оценет.

Војниците-обврзници со висока или виша стручна спрема се произведуваат во резервни воени службеници VII класа, а војниците-обврзници со средна стручна спрема — во резервни воени службеници IX класа.

3. Преведување во друг род или служба

Член 76

Подофицерот или офицерот може да биде, по потреба на службата или по молба, преведен од еден род во друг односно од една служба во друга или од родот во службата и обратно, а воениот службеник од една служба во друга, ако има стручна спрема за родот односно службата во која се преведува.

Подофицерот, офицерот или воениот службеник може, по потреба на службата или по молба, да биде испратен на преквалификација заради здобивање со стручна спрема за преведување врз основа на ставот 1 од овој член.

Стручната спрема за друг род односно служба може да се стекне и со практична работа. Државниот секретар за народна одбрана ги пропишува условите и начинот за здобивање со таа спрема.

Преведувањето и преквалификацијата на војниците може да се врши само по потреба на службата.

4. Пополнување во воена состојба

Член 77

Врховниот командант може да пропише приемот и произведувањето на подофицери, офицери и воени службеници во воена состојба да се врши без оглед на условите пропишани во овој закон, а со оглед на осведочената храброст, способност за командовање и раководење, стручност како и за воените заслуги.

ГЛАВА V

ОБУКА И ШКОЛУВАЊЕ

Член 78

За време на служењето во Југословенската народна армија војниците се оспособуваат за вршење војнички должности на обука во воени единици и на курсеви за посебно стручно оспособување.

За оспособување на војниците за вршење должности на разводник и десетар можат да се основаат курсеви.

Член 79

Заради здобивање со стручна спрема за подофицер, офицер и воен службеник постојат воени училишта за активни подофицери, активни офицери, активни воени службеници и резервни офицери.

Училиштата за активни офицери се воените академи и училиштата за офицери на определени служби.

Член 80

За стручно усовршување на активните воени лица се основаат училишта за усовршување во рамките на родот или службата, и училишта за преквалификација.

За стручно усовршување и преквалификација на активни и резервни подофицери, офицери и воени службеници можат да се организираат и курсеви.

Член 81

Со највисока воена стручна спрема се здобиваат активните офицери со школување во вишата воена академија и во Ратната школа.

Член 82

Организацијата на вишите воени академи и Ратната школа, условите за прием во тие училишта, програмите на тие училишта и другите прашања во врска со нивната работа ги пропишува врховниот командант.

Организацијата на другите воени училишта, условите за прием во тие училишта, програмите, оценувањето и другите прашања во врска со работата на тие училишта ги пропишува државниот секретар за народна одбрана.

Член 83

Лицата што се наоѓаат на школување во воените училишта наведени во членот 79 од овој закон се питомци на воените училишта, а подофицерите, офицерите и воените службеници што се наоѓаат на школување во воените училишта и курсеви наведени во чл. 80 и 81 од овој закон се слушатели.

Член 84

За да се обезбеди потребен број кандидати за прием во воените училишта и службите на Југословенската народна армија, можат како воени установи да се основаат гимназии, средни и виши стручни училишта, предвидени со општите прописи за школството.

Член 85

За пополнување на формациските места за кои е потребна стручна спрема која не може да се стекне во воените училишта и за пополнување на воените

ните училишта со питомци, Државниот секретаријат за народна одбрана може да им дава стипендии на студентите од вишите и високите школи и факултетите, како и на учениците на гимназиите и стручните училишта (воени стипендисти).

За пополнување на определени формациски места можат да се испраќаат на школување во училиштата од ставот 1 на овој член и активни воени лица.

Условите за стипендирање на студенти и ученици и износите на стипендиите ги пропишува државниот секретар за народна одбрана.

Член 86

Државниот секретаријат за народна одбрана може да основа интернати за ученици и студенти воени стипендисти.

Член 87

Лице што се школувало во воените училишта за активни воени лица од членот 79 на овој закон, што се школувало на товар на претсметката на Државниот секретаријат за народна одбрана во училиштата од членот 84 од овој закон, што примало стипендија (член 85 став 1) или што се наоѓало во интернат на Државниот секретаријат за народна одбрана (член 86) и активно воено лице што е испратено на школување според членот 85 став 2 на овој закон, е должно по завршеното школување да бстане на служба во Југословенската народна армија двојно време на траењето на школувањето односно стипендирањето, но таа обврска не може да трае подолго од десет години.

Член 88

Лицата што се школувале во воените училишта за активни воени лица од членот 79 на овој закон, или што се школувале на товар на претсметката на Државниот секретаријат за народна одбрана во училиштата од членот 84 на овој закон заради пополнување на воените училишта со питомци и активните воени лица испратени на школување според членот 85 став 2 на овој закон, по завршеното школување ја извршуваат обврската за служење во Југословенската народна армија како активни воени лица. Со договор се утврдува во кое својство ќе ја извршат таа обврска лицата што примале стипендија или се наоѓале во интернат на Државниот секретаријат за народна одбрана (член 85 став 1 и член 86) односно лицата што се школувале на товар на претсметката на Државниот секретаријат за народна одбрана во училиштата од членот 84 на овој закон заради пополнување на службите на Југословенската народна армија.

Член 89

Лицето што за време на службата во Југословенската народна армија ќе заврши специјализација на која е испратено по молба или по согласување, е должно да остане на служба во Југословенската народна армија и онолку време колку се наоѓало на специјализација. Ако тоа лице ја завршило специјализацијата во странство, должно е да остане на служба во Југословенската народна армија двојно време на траењето на специјализацијата.

Времето поминато на специјализација не се смета за исполнување на обврската од членот 87 на овој закон.

Член 90

Во смисла на овој закон се подразбира: под нижа спрема — завршено основно училиште; под средна стручна спрема — завршена гимназија или средно стручно училиште; под виша стручна спрема — завршена виша стручна школа или прв степен на факултет односно висока школа, а под висока стручна спрема — завршен факултет или на него рамна висока школа.

Сојузниот секретар за просвета и култура, во согласност со државниот секретар за народна од-

брана, пропишува кои воени училишта им одговараат на одделни училишта односно стручна спрема во граѓанство.

Член 91

Се овластува државниот секретар за народна одбрана да пропише кој степен стручна спрема даваат воените училишта во врска со распоредувањето и напредувањето во активна воена служба, како и да определи на кое воено училиште од чл. 79, 80 и 81 на овој закон ѝ одговара воено училиште што активно воено лице ќе го заврши во странство.

Член 92

Се овластува сојузниот секретар за труд да пропише, во согласност со државниот секретар за народна одбрана, а во склад со општите прописи, со кој степен на стручно образование можат да се здобиваат војниците со практична работа на работите на определени занимања и на стручните курсеви во Југословенската народна армија.

Г Л А В А VI

УНАПРЕДУВАЊЕ НА ВОЈНИЦИ, ПОДОФИЦЕРИ, ОФИЦЕРИ И ВОЕНИ СЛУЖБЕНИЦИ

1. Унапредување на војници

Член 93

Војникот може да биде унапреден во чин разводник ако се истакне како добар војник и ако е оценет дека со успех може да ја врши должноста на разводник.

Разводникот може да биде унапреден во чин десетар ако заврши курс за десетар или ако особено се истакне во службата и биде оценет дека со успех може да ја врши должноста на десетар.

Член 94

Во чин резервен разводник може да биде унапреден војник-обарник кој на воената вежба ќе се истакне како добар војник и кој ќе биде оценет дека со успех може да ја врши должноста на разводник.

Во чин резервен десетар може да биде унапреден резервен разводник кој на воената вежба ќе се истакне и ќе биде оценет дека со успех може да ја врши должноста на десетар.

Член 95

Унапредувањето на војниците го врши старешината на положбата командант на полк, самостоен баталјон или повисока.

2. Унапредување на активни воени лица

a) Општи услови за унапредување

Член 96

За унапредување во повисок чин односно повисока класа активното воено лице е должно да ги исполни следните општи услови:

1) да служело определено време во чин односно класа;

2) за последните две години до унапредувањето да има поволни оценки во службата;

3) за последните две години до унапредувањето да не е безусловно казнето со затвор за кривично дело;

4) во текот на последната година до унапредувањето да не било казнето за дисциплински престап на казната затвор или казната враќање на формациско место од понизок чин односно класа, а активен подофицер и воен службеник IX и VIII класа да не бил казнет ниту за дисциплинска грешка со затвор во вкупно траење повеќе од 15 дена;

5) да не се води против него кривична постапка за кривично дело кое се гони по службена должност ниту постапка пред дисциплински суд.

Поведувањето на кривична постапка сочинува пречка за унапредување кога е отворена кривична истрага или е подигнат обвинителен акт ако не е отворена истрага, а поведувањето на постапка пред дисциплински суд, кога е донесено решение за ставање под дисциплински суд.

б) Унапредување на активни подофицери

Член 97

Во повисок подофицерски чин се унапредува активен подофицер кој ги исполнува општите услови за унапредување, кога ќе помине, и тоа:

- во чин водник 4 години;
- во чин водник I класа 4 години;
- во чин постар водник 5 години;
- во чин постар водник I класа 5 години.

Член 98

Во чин постар водник и во повисок чин се унапредува активен подофицер ако положи испит за чин постар водник и ако во рамките на формацијата на родот односно службата постои непополнето место предвидено за чин постар водник, постар водник I класа или заставник.

в) Унапредување на активни офицери

Член 99

Во чин поручник и во чин капетан се унапредува активен офицер кој ги исполнува општите услови за унапредување, кога ќе помине, и тоа:

- во чин потпоручник 3 години,
- во чин поручник 3 години.

Член 100

Во чин капетан I класа се унапредува активен офицер во чин капетан кој ги исполнува општите услови за унапредување, ако е назначен на место за кое со формацијата е предвиден чин капетан I класа или повисок чин и ако во чин на капетан поминал:

- 1) 3 години — активен офицер што завршил воена академија или кој има висока стручна спрема на својата служба односно на определена специјалност на родот;
- 2) 5 години — активен офицер кој ја нема стручната спрема наведена во точката 1 од овој став.

Активниот офицер во чин капетан кој ги исполнува општите услови за унапредување, ќе се унапреди во чин капетан I класа иако не е назначен на место за кое со формацијата е предвиден чин капетан I класа или повисок чин, кога во чин капетан ќе помине три години подолго отколку што е пропишано во ставот 1 на овој член.

Член 101

Во чин мајор се унапредува активен офицер во чин капетан I класа кој ги исполнува општите и посебните услови за унапредување (чл. 96 и 106 до 108), ако за унапредување постои непополнето место за чин мајор во рамките на формацијата на родот односно службата и ако во чин капетан I класа поминал 4 години.

Не се смета дека е пополнето место за чин мајор во рамките на формацијата, ако на тоа место е назначен старешина од друг чин.

Член 102

Од офицерите во чин капетан I класа што ги исполнуваат условите за унапредување, првенство на унапредување има лице што е назначено на место за кое со формацијата е предвиден чин мајор или повисок чин.

Од офицерите во чин капетан I класа што ги исполнуваат условите за унапредување, а не се нао-

ѓаат на место за кое со формацијата е предвиден чин мајор или повисок чин првенство на унапредување има лице:

- 1) кое порано, сметајќи по години, го положило испитот;
- 2) кое има поголема стручна спрема;
- 3) кое има подобра оценка;
- 4) кое е подолго време во чинот.

Член 103

Во чин потполковник се унапредува активен офицер во чин мајор кој ги исполнува општите услови за унапредување, ако е назначен на место за кое со формацијата е предвиден чин потполковник или повисок чин и ако во чин мајор поминал 4 години.

Член 104

Во чин полковник може да биде унапреден активен офицер во чин потполковник кој ги исполнува општите и посебните услови за унапредување (чл. 96 и 106 до 108) ако е назначен на место за кое е со формацијата предвиден чин полковник и ако во чин потполковник поминал најмалку 5 години.

Член 105

Во чин генерал-мајор и повисок чин може да биде унапреден активен офицер во чин полковник односно во повисок чин, ако ги исполнува општите и посебните услови за унапредување (чл. 96 и 106 до 108) и ако за унапредување постои непополнето место за односниот чин во рамките на формацијата.

Член 106

Во чин мајор и повисок чин може да биде унапреден активен офицер кој завршил воена академија или кој има висока стручна спрема на својата служба односно од определена специјалност на родот.

Активен офицер кој нема завршено воена академија или кој нема висока стручна спрема на својата служба може да биде унапреден во чин мајор и да напредува до чинот потполковник заклучно, ако заврши воено училиште за усовршување на кое врз основа на членот 91 од овој закон му биде определен степен на виша стручна спрема, или ако во граѓанството се здобие со виша стручна спрема на својата служба.

Во чин генерал-мајор може да биде унапреден активен офицер во чин полковник кој има завршено виша воена академија односно во службите — факултет или највисока воена школа за службата во која се наоѓа.

Член 107

За унапредување во чин мајор и генерал-мајор активниот офицер е должен да положи испит. Испитот за чин генерал-мајор го полагаат активните офицери во чин полковник што ќе ги определат државниот секретар за народна одбрана на предлог од воениот совет.

Офицер кој има завршено виша воена академија со одличен успех се ослободува од полагање испит за унапредување во чин мајор.

Член 108

Во чин мајор и повисок чин може да биде унапреден активен офицер што ќе помине определено време на командни положби и други должности, што ќе ги пропише државниот секретар за народна одбрана.

г) Унапредување на активни воени службеници

Член 109

Активниот воен службеник кој ги исполнува општите услови за унапредување, се унапредува во

повисока класа ако во рамките на формацијата постои непополнето место предвидено за стручната спрема што ја има и ако помине во класата, и тоа:

- 1) активниот воен службеник со средна стручна спрема:
 - во IX и VIII класа — по 4 години,
 - во VII класа — 3 години,
 - во VI и V класа — по 4 години;
- 2) активниот воен службеник со виша стручна спрема:
 - во VII класа — 3 години,
 - во VI класа — 4 години,
 - во V класа — 3 години,
 - во IV класа — 4 години,
 - во III класа — 5 години;
- 3) активниот воен службеник со висока стручна спрема:
 - во VI и V класа — по 3 години,
 - во IV и III класа — по 4 години,
 - во II класа — 5 години.

Член 110

Активните воени службеници се должни за унапредување да положат испит, и тоа:

- 1) воените службеници со средна стручна спрема — за VII класа;
- 2) воените службеници со виша и висока стручна спрема — за III класа.

Член 111

Активниот воен службеник може да напредува зависно од стручната спрема која ѝ одговара на службата на која ѝ припаѓа, ако има:

- 1) средна стручна спрема — до IV класа;
- 2) виша стручна спрема — до II класа;
- 3) висока стручна спрема — до I класа.

д) Вонредно унапредување

Член 112

Активниот подофицер, офицер или воен службеник може по исклучок да биде унапреден во непосредно повисок чин односно класа, без оглед на условите за унапредување пропишани со овој закон, ако покажал вонредни успеси во работата или ако со долгогодишна совесна служба се здобил со заслуги за Југословенската народна армија.

3. Унапредување на резервни подофицери, офицери и воени службеници

Член 113

Резервниот подофицер, офицер или воен службеник што ќе ги исполни условите за унапредување пропишани со овој закон се унапредува во повисок чин односно повисока класа според потребата од пополнување на Југословенската народна армија во воена состојба.

Член 114

За унапредување во повисок чин односно повисока класа резервниот подофицер, офицер или воен службеник е должен да ги исполни следните услови:

- 1) во чинот односно класата во која се наоѓа да го поминал времето определено во членот 115 од овој закон;
- 2) за последните две години до унапредувањето да не е судски безусловно казнет со затвор за кривично дело;
- 3) да ја завршил со успех воената вежба;
- 4) во текот на последната година до унапредувањето да не е казнет од суд на честа;
- 5) да не се води против него кривична постапка ниту постапка пред суд на честа.

Член 115

За унапредување во повисок чин резервниот подофицер е должен во чинот во кој се наоѓа да го помине времето пропишано во членот 97 од овој закон.

За унапредување во повисок чин резервниот офицер е должен да помине, и тоа:

- во чин потпоручник 4 години,
- во чин поручник 4 години,
- во чин капетан 5 години,
- во чин капетан I класа 5 години,
- во чин мајор 6 години.

За унапредување во повисока класа резервниот воен службеник е должен во класата да го помине времето што според степенот на стручната спрема е пропишано во членот 109 од овој закон, а за унапредување во VI класа и повисока класа, една година подолго од времето пропишано со одредбите на тој член.

Член 116

Во чин постар водник резервниот подофицер може да биде унапреден кога ќе го положи испитот за тој чин, ако испитот не го положил во текот на поранешната служба во постојаниот состав.

Член 117

Резервен офицер може да биде унапреден во чин резервен мајор на родот ако го положи испитот за тој чин, а резервниот офицер на службата — ако има висока стручна спрема и ако го положи испитот за чин мајор на службата.

Резервниот офицер може да биде унапреден до чинот потполковник, а за заслуги во војна и во чин полковник и повисок чин.

Член 118

Резервниот подофицер, офицер или воен службеник кој во активна служба поминал во еден чин односно класа најмалку две години може да биде унапреден во повисок чин односно повисока класа, иако не бил на воена вежба.

Врз основа на поволна оценка од една воена вежба резервниот подофицер, офицер или воен службеник може да биде и двапати унапреден.

Резервниот офицер со висока стручна спрема и резервниот офицер кој со воената формација е предвиден за определена воена раководна должност за која има потребна стручна спрема може, кога тоа го бараат потребите за пополнување, по исклучок да биде унапреден и без воена вежба, односно може врз основа на една воена вежба да биде унапреден повеќе пати, како и да биде вонредно унапреден без оглед на пропишаните услови за унапредување.

Член 119

Резервниот воен службеник може да напредува, и тоа:

- 1) ако има средна или виша стручна спрема — до IV класа;
- 2) ако има висока стручна спрема — до II класа.

Резервниот воен службеник со висока стручна спрема може да биде унапреден во III класа ако го положи испитот за таа класа.

Резервниот воен службеник може да биде унапреден во I класа само за заслуги во војна.

4. Предлагање за унапредување

Член 120

Унапредувањето на војници, подофицери, офицери и воени службеници се врши на предлог од надлежниот старешина.

Член 121

Предлогот за унапредување на подофицери, офицери до чин потполковник и воени службеници

се доставува за сите лица што ги исполнуваат условите за унапредување пропишани со овој закон. Предлогот му се доставува преку претпоставените старешини (по редовен пат) на старешината надлежен за унапредување.

Секој старешина повисок од старешината што го поднесол предлогот за унапредување ќе го одбие предлогот ако утврди дека лицето предложено за унапредување не ги исполнува условите за унапредување. Кога за унапредување не постои непополнето место во рамките на формацијата, предлогот ќе го одбие државниот секретар за народна одбрана или старешината што тој ќе го овласти.

Предлогот за унапредување во чин полковник и повисок чин го поднесува државниот секретар за народна одбрана.

5. Унапредување на питомци на воените училишта

Член 122

Питомците на воените училишта за активни подофицери и за активни и резервни офицери се унапредуваат зависно од времето поминато во училиштето и од успехот на школувањето.

Питомците на училиштата за активни подофицери се унапредуваат до чин десетар. Питомците на училиштата за активни офицери се унапредуваат до чин водник I класа, а питомците на училиштата за резервни офицери — до чин водник.

Се овластува државниот секретар за народна одбрана да донесе поблиски прописи за унапредување на питомците на воените училишта.

6. Унапредување во воена состојба

Член 123

Врховниот командант може да пропише да се врши унапредување во воена состојба без оглед на условите определени во овој закон, а со оглед на храброста, способноста за командување и раководење, како и за заслуги во војна.

7. Полагање испити за чин односно класа

Член 124

Подофицерот, офицерот или воениот службеник поднесува пријава за полагање испит за чин односно класа во календарската година што ѝ претходи на годината во која сака да го полага испитот. Пријавата се поднесува по редовен пат до старешината надлежен за одобрување на полагање испити.

Полковник не поднесува пријава за полагање испит за чин генерал-мајор.

Член 125

Полагање на испитот за чин постар водник и чин мајор односно за VII и III класа воен службеник му се одобрува на кандидатот кој во чин водник I класа и капетан I класа односно во VIII или IV класа воен службеник поминал една година.

По исклучок од ставот 1 на овој член, на активен офицер на службата во чин поручник и капетан односно на воен службеник VI и V класа, кои имаат висока стручна спрема на својата служба ќе им се одобри полагање на испитот за чин мајор односно за III класа воен службеник по три години служба во чин поручник или капетан односно во VI или V класа воен службеник.

Член 126

Офицер на службата или воен службеник што има виша или висока стручна спрема на својата служба ги полага стручните предмети на испитот за чин мајор односно воен службеник III класа според програмата на соодветниот испит во граѓанството, ако таков испит постои,

Положен соодветен испит во граѓанство се признава како положен испит од стручните предмети што се предвидени во програмата на испитот за чин односно класа.

Член 127

Испитот се полага пред испитна комисија.

Испитната комисија е должна во испитната година за која го пријавиле испитот да ги повика и ги испита сите лица на кои им е одобрено полагање на испитот.

Член 128

Кандидатот што не го положил испитот, може да го повтори испитот по истекот на две години од денот кога првпат го започнал полагањето на испитот.

Подофицерот, офицерот или воениот службеник што двапати полагал испит па не го положил не може повеќе да го полага испитот.

Член 129

Државниот секретар за народна одбрана пропишува кои испити положени во граѓанство се признаваат како положени испити од стручните предмети на испитот за чин односно класа (член 126 став 2).

Сојузниот секретар за буџет и организација на управата, во согласност со државниот секретар за народна одбрана, пропишува кој положен испит за чин односно класа се признава како положен испит во граѓанство.

Член 130

Се овластува државниот секретар за народна одбрана да донесе поблиски прописи за полагањето на испитите за чин односно класа.

ГЛАВА VII

СОСТОЈБИ ВО СЛУЖБАТА

Член 131

Активното воено лице во текот на службата може да биде на должност, школување, лекување односно боледување, на располагање или отстрането од должноста.

Член 132

Активниот подофицер и офицер се назначува по правило, на формациското место на својот чин а активниот воен службеник на формациското место за кое е предвидена стручната спрема што тој ја има.

Член 133

Активното воено лице кое се истакнува со стручната спрема или способноста за командување и раководење може да биде назначено на формациско место на непосредно повисокиот чин односно на формациско место на непосредно повисокиот степен на стручната спрема.

Член 134

Активното воено лице може по потреба на службата да биде определено за вршител на должноста на формациско место на повисок чин односно на повисок степен на стручната спрема. На положбата вршител на должноста на непосредно повисок чин активното воено лице може да се наоѓа најдолго две години.

Член 135

Активното воено лице може да биде назначено на формациско место на непосредно понизок чин

односно на непосредно понизок степен на стручната спрема:

- 1) по потреба на службата;
- 2) поради неповолна оценка.

Активното воено лице се назначува на формационо место од непосредно понизок чин односно непосредно понизок степен на стручната спрема, кога воениот дисциплински суд му изрекот таква казна.

Лицето назначено според ставот 1 точка 1 на овој член го задржува правото на својот чин односно класа.

Лицето назначено според ставот 1 точка 2 или според ставот 2 на овој член, ги има правата врзани за тоа место.

Член 136

На формационските места определени за офицери можат, по правило, да се назначуваат само офицери, на формационските места определени за воени службеници — само воени службеници, а на формационските места определени за подофицери — само подофицери.

Врховниот командант може да пропише, ако не постои можност за назначување на начинот предвиден со формацијата, да се отстапи од начелото изложено во ставот 1 од овој член (алтернативно назначување).

Член 137

Активно воено лице може, по потреба, да биде упатено на работа во друг државен орган или во работна организација. Таквото лице ги има правата на својот чин односно класа.

Член 138

На старешина што е привремено спречен да си ја врши должноста му се определува застапник.

Застапник може привремено да се определи и на испразнето формационо место. Застапникот може да ја врши должноста покрај својата редовна должноста. Застапувањето може да трае најдолго шест месеци, а по одлука на второпретпоставениот старешина — до една година.

Член 139

Активното воено лице упатено на школување што трае подолго од една година се разрешува од должноста.

Времето поминато на школување му се признава на активното воено лице како време поминато во активна воена служба. За тоа време активното воено лице ги има правата на својот чин односно класа и напредува под условите пропишани со овој закон.

Член 140

Активниот подофицер што е примен на школување во воена академија или во друго училиште за активни офицери, за време на школувањето ги има сите права и обврски пропишани за питомците. Тоа лице го задржува чинот на активен подофицер додека не се здобие со услови за унапредување според прописите за унапредување на питомците на односното училиште. Времето поминато на школување му се смета како време поминато во активна воена служба.

Ако подофицерот од ставот 1 на овој член биде отпуштен од училиштето пред завршувањето на школувањето или ако не го заврши училиштето му се признава чинот со кој се здобил во училиштето ако тој чин е повисок од чинот што го имал пред стапувањето во училиштето, а времето поминато во училиштето му се признава за напредување.

Активниот подофицер што се наоѓа на школување во воена академија или друго училиште за активни офицери може да го загуби чинот или службата под условите и во постапката што се пропишани за активните воени лица.

Член 141

Активното воено лице кое поради болест не може да ја врши службата се разрешува од должноста, ако болеста трае или ако надлежниот орган на воената санитарска служба предвидува дека ќе трае подолго од шест месеци.

Член 142

На командни и раководни должности што ќе ги определи државниот секретар за народна одбрана активниот офицер може да остане најмногу шест години, по кое време се преместува на друга должност или на иста должност во друга единица односно установа. По исклучок, може да остане на иста должност и во иста единица односно установа и повеќе од шест години ако тоа го бара потребата на службата:

- 1) офицерот кого го назначува врховниот командант — по решение на врховниот командант;
- 2) офицерот кого го назначува друг старешина — по решение на државниот секретар за народна одбрана или на старешината што тој ќе го овласти.

Член 143

Преместувањето на воените лица се врши по потреба на службата.

Активно воено лице може да поднесе молба за преместување.

Преместувањата по молба се вршат во времето што ќе го определи државниот секретар за народна одбрана.

Член 144

Активното воено лице може да ѝ биде привремено доделено на работа на друга воена единица односно установа во исто или во друго место на службувањето, заради застапување или поради други потреби на службата. Доделувањето на работа заради застапување може да трае најмногу една година во текот на пет години, а поради други причини — најмногу шест месеци во текот на две години.

Член 145

Активното воено лице кое по укинување на организационата единица или неговото формационо место, не може да биде назначено на друго формационо место во рамките на родот односно службата на која и припаѓа, се става на располагање.

Активното воено лице може да биде ставено на располагање заради подмладување на кадарот или кога тоа го бараат посебните потреби на службата.

Активното воено лице може да биде на располагање најдолго шест месеци сметајќи од денот на разрешувањето од должноста.

Член 146

Активното воено лице ќе биде оддалечено од должноста:

- 1) за време додека се наоѓа во истражен затвор;
- 2) за време на издржување казната затвор поради кривично дело.

Активното воено лице може да биде оддалечено од должноста ако е против него поведена кривична постапка или постапка пред воен дисциплински суд, а кривичното дело односно дисциплинскиот престап е од таква природа што би било штетно по интересите на службата таквото лице и понатаму да остане на должноста.

Лицето што е отстрането од должноста според ставот 2 на овој член, може по исклучок да биде распоредено на работа во единицата односно установата во која е на служба или во друга единица односно установа во местото на службувањето.

Член 147

Отстранувањето на активното воено лице од должноста трае до завршувањето на кривичната или дисциплинската постапка односно до завршувањето на издржувањето на казната затвор. Кога

во текот на постапката ќе се утврди дека престанале причините поради кои е донесен актот за отстранување од должноста, надлежниот старешина ќе го укине тој акт.

Времето за кое активното воено лице е отстрането од должноста не му се смета за напредување.

Член 148

Активното воено лице спрема кое кривичната односно дисциплинската постапка ќе биде запрена или кое со правносилна одлука на судот ќе биде ослободено од обвинението, или обвинението ќе биде одбиено но не поради ненадлежност на судот или кое во повторена постапка или во постапка по барање за заштита на законитоста ќе биде ослободено од обвинението, или ако во дисциплинската постапка биде казнето само за дисциплинска грешка, ќе се смета како и да не било отстрането од должноста.

Член 149

За назначување на положби според воената формација, одредбите од чл. 132 до 136 на овој закон се применуваат и врз резервните подофицири, офицери и воени службеници.

ГЛАВА VIII

ОЦЕНУВАЊЕ, ОДЛИКУВАЊА И ПОФАЛБИ

1. Оценување

Член 150

Оценувањето на воените лица се врши заради утврдување на нивниот успех во службата, одлучување за напредувањето и за другите односи во службата, како и заради поттикнување кон стручно усовершување и поголемо залагање во службата. Оценувањето е редовно и вонредно.

Член 151

Редовното оценување на активните воени лица се врши по секои три години.

Редовното оценување на слушателите и питомците на воените училишта се врши на завршувањето на училиштето односно при отпуштањето од училиштето. Питомците на училиштата за резервни офицери се оценуваат и на завршувањето на стажот во трупата.

Редовното оценување на војниците се врши на еден месец пред завршувањето на воениот рок, а редовното оценување на воените обврзници — на завршувањето на воената вежба.

По исклучок активното воено лице што е неповолно оценето редовно се оценува во наредната година.

Член 152

Вонредното оценување на активните воени лица се врши кога е потребно да се донесе одлука во врска со односите во службата, ако од давањето на последната оценка поминало повеќе од една година.

Член 153

Военото лице се оценува со поволна или неповолна оценка.

Поволните оценки за активно воено лице се: „добар“, „се истакнува“ и „особено се истакнува“.

Член 154

За оценување на воените лица е надлежен претпоставениот старешина на положба командир на чета односно на самостоен вод или на повисока положба.

Активните воени лица што се оценети со оценка „особено се истакнува“ или со неповолна оценка, ги оценува и старешината на положба командант на баталјон или на повисока положба.

Ако оценката на старешината од ставот 2 на овој член не се подудира со оценката што ја дал старешината надлежен за оценување, меродавна е оценката на старешината од ставот 2.

Член 155

Оценката во целина му се соопштува на оценетиот.

Против оценката военото лице има право на жалба во рок од 15 дена од денот кога му е соопштена оценката.

Жалбата му се предава на првопретпоставениот старешина, а воените обврзници жалбата му ја предаваат на општинскиот орган на управата надлежен за работите на народната одбрана.

Член 156

По жалбата против оценката одлучува комисијата што ја формира старешината непосредно повисок од старешината што ја дал оценката односно од старешината од членот 154 став 2 од овој закон.

Против оценката дадена по жалбата нема понатамошно правно средство.

Член 157

Поблиски прописи за надлежноста и за постапката за оценување донесува државниот секретар за народна одбрана.

2. Одликувања и пофалби

Член 158

На единиците и установите на Југословенската народна армија и на воените лица можат да им се доделуваат одликувања и пофалби за особен успех постигнат во службата.

На воените лица можат да им се даваат значки како знак на признание за успешно извршување на доверената задача, како и спомен-медалји и други обележја за учество во значајни настани од животот и работата на Југословенската народна армија.

Член 159

Одликувањата се установуваат со сојузен закон. Спомен-медалјите и другите слични обележја ги установува државниот секретар за народна одбрана.

Член 160

Пофалбата може да биде усна или писмена. Усната пофалба ја дава претпоставениот старешина, а писмената пофалба старешината на положба командант на полк, на самостоен баталјон или повисока положба.

ГЛАВА IX

ПЛАТИ И ДРУГИ ПРИМАЊА

1. Плати

Член 161

На активното воено лице му припаѓа плата, а по определени услови и додатоци.

Платата се определува според чинот односно класата, должноста и годините на службата поминати во чинот односно класата.

Додатоците можат да се установат според тежината, карактерот и условите на работата, како и за местата за кои е потребна посебна стручност.

Член 162

На активното воено лице на служба во стопанска или друга работна организација, како и во друг државен орган или воена установа, во кои се врши распределба на доходот, му припаѓа личниот доход според прописите за распределба на доходот.

На лицето од ставот 1 на овој член чиј личен доход би бил помал од платата со постојаните додатоци што би му биле определени на активното воено лице од соодветен чин односно класа, Државниот секретаријат за народна одбрана му ја исплатува разликата помеѓу платата со додатоците и личниот доход.

Член 163

На активното воено лице што се наоѓа на служба во странство, му се определуваат принад-

лежностите според прописите за припадностите на јавните службеници на служба во дипломатско-конзуларните претставништва.

Распоредувањето на активните воени лица во смисла на прописот од ставот 1 на овој член, го врши државниот секретар за народна одбрана, според чинот, должностите и работите што тие лица ги вршат.

Член 164

На активното воено лице упатено во странство заради школување или усовршување, му припаѓа стипендија. Износот на стипендијата го определува државниот секретар за народна одбрана зависно од чинот односно класата на активното воено лице, земјата во која тоа се упатува, видот и траењето на неговото школување или усовршување.

На лицето од ставот 1 на овој член покрај стипендијата, му припаѓа дел од платата и додатоците што тоа ги примало непосредно пред упатувањето во странство. Износот на тој дел од платата и додатоците се определува со прописот од членот 173 од овој закон.

Член 165

На активното воено лице против кое се води кривична постапка, додека се наоѓа во притвор или истражен затвор, му се исплатува една третина, а ако издржува семејство — една половина од платата што ја примало пред ставањето во притвор или истражен затвор.

На лицето од ставот 1 на овој член му се враќа запрениот дел од платата ако е со правосилно решение запрена кривичната постапка, ако е со правосилна пресуда ослободено од обвинението, ако е обвинението одбиено — но не поради ненадлежност на судот или ако во повторената постапка или по барање за заштита на законитоста биде ослободено од обвинението.

Член 166

На активното воено лице што е казнето со затвор за кривично дело, а на кое не му престанала службата, за време на издржувањето на казната му припаѓа една третина, а ако издржува семејство — една половина од платата што ја примало до повеќедувањето на кривичната постапка.

Член 167

На резервниот подофицер, офицер или воен службеник за време на воена вежба или кога по друг основ е повикан на служба во Југословенската народна армија му припаѓа плата на активно воено лице од ист чин односно класа. На тоа лице му припаѓаат и додатоци ако ги исполнува условите пропишани за нивното примање.

На резервниот подофицер, офицер или воен службеник кој е во работен однос или прима пензија, стипендија или материјално обезбедување за време на привремена неспособност или незапосленост, му припаѓа за време на воена вежба или кога по друг основ е повикан на воена служба надоместок во височина на просечниот месечен личен доход за последните три месеци пред поканата на воена вежба односно износот на пензијата, стипендијата или материјалното обезбедување, ако е тоа за него поповолно од примањата според ставот 1 на овој член.

Ако примањата од ставот 2 на овој член се помали од платата со додатоците што на резервниот подофицер, офицер или воен службеник би му припаѓале според ставот 1 од овој член, резервниот подофицер, офицер или воен службеник има право на разлика помеѓу примањата од ставот 2 на овој член и платата со додатоците што би му припаѓале според неговиот чин односно класа.

Член 168

За побарувања спрема подофицер, офицер или воен службеник може да се стави забрана до една третина, а за побарувања по основот на законско издржување — до една половина на платата.

Член 169

На военото лице што покрај својата редовна служба или во врска со службата, по посебна задача, врши работи од особена важност или работи за кои е потребна посебна стручна спрема и самостојност во работата, или што ќе стори вонредно дело, како и за особено залагање и успех во работата, може да му се додели награда.

Член 170

На активните воени лица може да им се додели годишна награда во границите на средствата одобрени за таа цел во претсметката на Државниот секретаријат за народна одбрана.

Член 171

На лице на кое му престанала активната воена служба му припаѓа отпремнина ако во активната воена служба поминало најмалку една година. Отпремнина му припаѓа и на лице на кое му престанала активната воена служба во која стапило по договор, ако во таа служба поминало најмалку три години. Отпремнина не му припаѓа на лице на кое му престанала службата според членот 257 став 1 точка 8 од овој закон.

Износот на отпремнината се определува зависно од времето непрекинато поминато во активна воена служба и од причините поради кои престанала службата.

Во случај на смрт на активно воено лице отпремнината му се исплатува на неговото семејство, ако семејството нема право на еднократна парична помош според членот 193 од овој закон.

Член 172

На војниците и питомците на воените училишта им припаѓаат парични примања чиј износ се определува според времето поминато во Југословенската народна армија, чинот и природата на задачите што ги извршуваат. Износите на тие примања ги определува државниот секретар за народна одбрана.

На паричните примања на војниците и питомците на воените училишта не може да се стави забрана.

Член 173

Се овластува Сојузниот извршен совет да донесе поблиски прописи за платите, додатоците, посебните награди и други парични примања на подофицерите, офицерите и воените службеници предвидени со овој закон и да ги определи нивните износи.

2. Надоместок на патните и други трошоци

Член 174

На активното воено лице и на војникот им припаѓа надоместок на трошоците за службено патување надвор од местото на службувањето. Тој надоместок опфаќа надоместок на трошоците за личен превоз, надоместок на трошоците за сместување и исхрана — во вид на дневница и надоместок на други трошоци направени заради извршување на службената работа.

Височината на дневницата за службено патување се определува зависно од трошоците за сместување и исхрана и чинот односно класата.

Член 175

Активното воено лице што надвор од местото на службувањето односно надвор од живеалиштето на семејството е упатено на школување до една година, на привремена работа или на работа на терен, има право на надоместок за сместување и исхрана.

Надоместок за работа на терен му припаѓа и на војник.

Член 176

Активното воено лице за време на служба на брод на воената морнарица има право на надоместок за зголемените животни трошоци настанати со таа служба.

Член 177

Активното воено лице има право на надоместок на селидбените трошоци кога е преместено од едно место на службување во друго. На овој надоместок има право и лице што од резервниот состав е применено во активна воена служба, ако е назначено во место надвор од дотогашното живеалиште.

Член 178

Лицето на кое ќе му престане активната воена служба, има право на надоместок на трошоците за селидба од местото на службувањето односно од живеалиштето на семејството до местото во кое сака да се насили. Тоа право го има и семејството на умрено активно воено лице, како и семејството на пензионирано лице што ќе умре по престанок на активната воена служба.

Право на надоместок на селидбени трошоци според ставот 1 на овој член, може да се оствари во рок од пет години од денот на престанокот на службата на активното воено лице.

Лицето на кое му престанала активната воена служба по пресуда на дисциплинскиот суд или поради губење на чинот односно класата, нема право на надоместок на селидбените трошоци.

Член 179

Активно воено лице што издржува семејство и живее со него во заедничко домаќинство има право на надоместок на трошоците поради одвоен живот од семејството, ако нема семеен стан во местото во кое е преместено односно ако нема семеен стан во местото надвор од дотогашното живеалиште во кое е назначено по приемот во активна воена служба или упатено на школување подолго од една година.

Надоместок на трошоците поради одвоен живот од семејството не му припаѓа на активно воено лице за време додека прима надоместок за работа на терен, надоместок за служба на брод или друг надоместок кој му ги подмирува зголемените трошоци поради одвоен живот од семејството.

Член 180

Активното воено лице што од служба во странство се враќа со семејството на служба во земјата има право на надоместок на трошоците за привремено сместување, ако не може да му се обезбеди семеен стан.

Член 181

Резервен подофицер, офицер или воен службеник што е упатен на воена вежба надвор од своето живеалиште односно надвор од живеалиштето на семејството, има право на надоместок на трошоците за исхрана и на надоместок на трошоците за сместување ако за време на воената вежба не му е обезбедено бесплатно сместување.

Член 182

Резервниот подофицер, офицер или воен службеник што за време на воена вежба е упатен на службено патување, на работа на терен надвор од местото во кое се наоѓа на воена вежба, или за време на воена вежба се наоѓа на брод на воената морнарица, наместо надоместок според членот 181 од овој закон има право, под условите пропишани за активни подофицери, офицери и воени службеници, на надоместок на трошоците за службено патување, за работа на терен односно на надоместок според членот 176 од овој закон, ако тоа за него е поповолно.

Член 183

Општите прописи за надоместоците за службени патувања и селидби во странство на јавните службеници се применуваат согласно и врз активните воени лица.

Член 184

Височината на надоместоците од чл. 175 до 178 и 181 од овој закон се определува зависно од зголемувањето на трошоците настанато во наведените случаи и од тоа дали односното лице издржува семејство и живее со него во заедничко домаќинство, а височината на надоместокот од членот 179 — зависно од зголемувањето на трошоците настанато поради одвоен живот од семејството.

Член 185

Се овластува државниот секретар за народна одбрана, во границите на средствата одобрени за таа цел во претсметката на Државниот секретаријат за народна одбрана, да го определи износот на надоместоците на патните и другите трошоци предвидени со овој закон во согласност со начелата на прописите што важат за службениците на сојузните органи на управата, да донесе поблиски прописи за доделување на тие надоместоци и, по потреба, да пропише и други надоместоци на вонредните трошоци настанати во врска со воената служба.

3. Опрема, исхрана и сместување на воените лица

Член 186

На војниците, питомците на воените училишта и војниците-обврзници кога се на воена служба, им припаѓа бесплатно лична опрема, храна и сместување.

На резервните подофицери и воени службеници од IX и VIII класа, додека како воени обврзници се наоѓаат во Југословенската народна армија им припаѓа бесплатно лична опрема и сместување, а на резервните офицери и воени службеници од VII до I класа им припаѓа лична опрема, а и сместување ако се должни да живеат во касарна.

На активните воени лица им припаѓа бесплатно сместување кога живеат во касарна според прописот донесен врз основа на членот 34 став 2 од овој закон.

За исхрана на подофицери можат врз основа на прописот што го донесува државниот секретар за народна одбрана да се основаат подофицерски мензи. Со тој пропис може да се предвиди определени трошоци на организацијата на работењето на мензите да поднесува Државниот секретаријат за народна одбрана.

Член 187

На питомците на воените училишта при произведување во чин на активен подофицер или офицер односно класа на воен службеник им припаѓа надоместок за набавка на униформа и другите предмети на личната опрема.

На активното воено лице му припаѓа надоместок за зголемено трошење униформа, за измена на униформата при преведување, кога таа измена е пропишана, и во други случаи кога активното воено лице поради потребите на службата е изложено на вонредни трошоци за набавка на униформа.

Примањата од членот 186 и овој член припаѓаат под условите и во обемот што ги утврдува државниот секретар за народна одбрана.

Глава X

СОЦИЈАЛНО ОСИГУРУВАЊЕ, ГОДИШЕН ОДМОР И ОТСУСТВА

1. Здравствено, инвалидско и пензиско осигурување

Член 188

Активни воени лица и членовите на пивните семејства во случај на болест, губење или намалување способноста за работа, телесно оштетување, опасност од настапување инвалидност во врска со работата на определена работа, старост и смрт, ги имаат сите права утврдени со општите прописи за здравственото, инвалидското и пензиското осигурување.

Член 189

Војници, питомци на воени училишта и воени обврзници за време на службата во постојаниот состав на Југословенската народна армија, имаат право на здравствена заштита на товар на претсметката на Државниот секретаријат за народна одбрана.

По отпуштањето од Југословенската народна армија лицата од ставот 1 на овој член имаат право на здравствена заштита за повреди или заболувања што ги добиле за време на службата во постојаниот состав на Југословенската народна армија. Трошоците за здравствена заштита на овие лица паѓаат на товар на претсметката на Државниот секретаријат за народна одбрана, ако немаат право на здравствена заштита според општите прописи.

Војниците, питомците на воените училишта и воените обврзници кај кои ќе се појави заболување по отпуштање од постојаниот состав на Југословенската народна армија, имаат право на здравствена заштита според ставот 2 од овој член, ако во рок од два месеца по отпуштањето му го пријават тоа заболување на општинскиот орган на управата надлежен за работите на народната одбрана и ако воената лекарска комисија утврди дека односното заболување настанало за време на службата во постојаниот состав на Југословенската народна армија.

Член 190

Војниците, питомците на воените училишта и воените обврзници кои поради влошување на заболувањето што го имале пред стапувањето во постојаниот состав на Југословенската народна армија, ќе бидат отпуштени од Југословенската народна армија, за тоа заболување имаат право на здравствена заштита на товар на претсметката на Државниот секретаријат за народна одбрана до излекувањето односно до стабилизацијата на заболувањето, а најдолго две години по отпуштањето од воената служба, ако тоа право го немаат според општите прописи.

Член 191

Воените стипендисти и членовите на нивното потесно семејство (брачен другар и деца) имаат право на здравствена заштита на товар на претсметката на Државниот секретаријат за народна одбрана.

Член 192

На семејството на војник, питомец на воено училиште или воен обврзник, кој ќе загина односно умре за време на службата во постојаниот состав на Југословенската народна армија или ќе умре во санитарската установа во која за време на воената служба бил упатен и задржан на лекување и по престанокот на таа служба, му припаѓа надоместок на погребалните трошоци на товар на претсметката на Државниот секретаријат за народна одбрана, ако нема право на тој надоместок по некој друг основ.

Покрај надоместокот на погребалните трошоци, на семејството на лицето од ставот 1 на овој член му припаѓа и надоместок на фактичните трошоци за превоз на посмртните останки до местото на погребувањето.

Трошоците за превоз на посмртните останки на активно воено лице и членови на неговото потесно семејство (брачен другар и деца) до местото на погребувањето, паѓаат на товар на претсметката на Државниот секретаријат за народна одбрана.

Член 193

На семејството на воено лице кое за време на мирновремената состојба во вршењето на службата или во врска со службата ќе загина или умре од добиена повреда, му се доделува еднократна парична помош. Износот на оваа помош го определува Сојузниот извршен совет.

Правото на семејството на надоместок на штетата се утврдува според општите прописи.

Член 194

Поблиски прописи за постапката за остварување на здравствената заштита на војниците, питомците на воените училишта, воените обврзници и воените стипендисти, за надоместоците од членот 192 и за условите и начинот на доделување на еднократната парична помош од членот 193 на овој закон донесува државниот секретар за народна одбрана.

2. Платен годишен одмор и отсуства**Член 195**

Активните воени лица имаат право на платен годишен одмор во траење од дваесет до триссет работни дена.

Должината на платениот годишен одмор се определува според чинот односно класата, работниот стаж и условите под кои се врши службата.

Носителите на Партизанска споменица 1941, народните херои, лицата со повеќе од дваесет години работен стаж и инвалидите со 50% или поголем процент неспособност за работа, имаат право на годишен одмор од триссет работни дена без оглед на чинот односно класата.

Активните воени лица на служба во странство го користат годишниот одмор според прописите за користењето на годишниот одмор на службениците на служба во странство, ако е тоа за нив поповолно.

Член 196

На војниците за време на служењето на воениот рок им припаѓа редовно отсуство во траење од десет до дваесет дена, не сметајќи го времето потребно за пат.

Врховниот командант може да одобри пуштање на војници на вонредно отсуство по потреба на службата или од други оправдани причини.

Член 197

На активно воено лице може да му се одобри платено отсуство поради приватни работи во траење до седум дена во текот на една календарска година. Од исти причини и во исто траење може да му се одобри отсуство и на војник.

Во оправдани случаи поради неопходна приватна работа може на активно воено лице да му се одобри неплатено отсуство најдолго до триесет дена во една календарска година.

Член 198

За особено залагање и успех во службата на војниците, а по исклучок и на активните воени лица, може да им се одобри наградно отсуство во траење до триесет дена во една календарска година.

Член 199

На воените лица што вршат особено тешки или по здравјето штетни работи им припаѓа годишно до петнаесет дена платено отсуство за закрепнување.

Член 200

На активно воено лице може да му се одобри платено отсуство заради подготвување за полагање испит за чин односно класа, заради посетување на семејството од кое живее одвоено поради тоа што во местото на службувањето не може да добие семеен стан, како и заради преселување при преместување.

Член 201

Општите прописи за отсуствата и скратеното работно време на бремени жени и мајки се однесуваат и на жените во активна воена служба.

Член 202

Во платениот годишен одмор не се засметува времето за кое активното воено лице отсуствувало од работа поради државни и воени празници, лекување и боледување, вршење државни и јавни дол-

жности, платено отсуство до седум дена, наградно отсуство, отсуство за закрепнување, отсуство од членот 200 на овој закон, како и неплатено отсуство.

Во платениот годишен одмор не се засметува ниту времето за кое активното воено лице — жена отсуствувала од работа поради бременост и породување.

Во редовното отсуство на војник не се засметува времето што тој ќе го помине на боледување, на отсуство што му е одобрено поради приватни работи, на наградно отсуство и на отсуство за закрепнување.

Член 203

Државниот секретар за народна одбрана може поради вонредни потреби на службата да нареди да им се запре давањето или да им се прекине користењето на годишен одмор и отсуство на воените лица. Од истите причини можат и старешините на воените единици и установи што ќе ги овласти државниот секретар за народна одбрана да им го зачат давањето или прекинат користењето на годишен одмор и отсуство на одделни воени лица.

Член 204

На активните воени лица на кои поради причините наведени во членот 203 од овој закон им е ускратено користењето на годишен одмор, им припаѓа надоместок во износот на платата за бројот на деновите на неискористениот годишен одмор.

Член 205

На активните воени лица на кои им престанува службата од причините наведени во членот 257 став 1 точ. 4 и 5 на овој закон ќе им се овозможи на нивно барање да го користат годишниот одмор пред престанокот на службата. Лице на кое му е одбиено тоа барање има право на надоместок во износ на платата за бројот на деновите на неискористениот годишен одмор.

Член 206

Се овластува државниот секретар за народна одбрана да донесе поблиски прописи за платениот годишен одмор и за отсуствата на воените лица.

Г Л А В А Х I

ОДГОВОРНОСТ НА ВОЕНИТЕ ЛИЦА

1. Кривична одговорност

Член 207

Воените лица одговараат за кривични дела според одредбите на Кривичниот законик и другите закони.

За судење на воените лица поради кривични дела се надлежни воените судови, ако со закон не е пропишано поинаку.

Организацијата и надлежноста на воените судови и военото обвинителство се пропишуваат со сојузен закон.

Член 208

Воено лице може да биде лишено од слобода, по правило, само од страна на овластените воени лица.

Службеното лице на друг овластен орган на државната управа може да лиши воено лице од слобода само ако тоа е затечено на извршување кривично дело кое се гони по службена должност, или ако постои опасност од бегство, или ако би биле загрозувани животите или други важни добра на граѓани кога тоа лице би останало на слобода. Во тој случај службеното лице што лишило воено лице од слобода, е должно веднаш да му го предаде на воениот орган за кривично гонење или на најблиската воена единица односно установа, со извештај за извршеното кривично дело и причините поради кои го лишило од слобода.

2. Дисциплинска одговорност

а) Општи одредби

Член 209

Военото лице што при вршењето на службата или надвор од службата ќе ја повреди воената дисциплина или правилата на службата одговара дисциплински за дисциплинската грешка или дисциплинскиот престап.

Дисциплинска грешка е полесна повреда на воената дисциплина или на правилата на службата.

Дисциплински престап е потешка повреда на воената дисциплина или на правилата на службата.

Казните за дисциплински грешки ги изрекуваат старешините, а казните за дисциплински престапи — воените дисциплински судови.

Член 210

Како повреди на воената дисциплина или правилата на службата се сметаат особено:

1) неизвршувањето или одбивањето да се извршат наредби, повредите на авторитетот на претставениот и постариот, како и несвесното и немарното вршење на службата или на обврска во службата;

2) неоправданото изостанување или самоволното оддалечување од воената единица или установа;

3) повредата на воената или службената тајна, лекомисленоста или недоволната будност во чувањето на воените списи или податоци;

4) злоупотребата на службената положба или пречекорувањата на службеното овластување;

5) поднесувањето на неточни извештаи, прикривањето или уништувањето на службена исправа, книга или спис, фалсификувањето на службени исправи или употребата на фалсификувани исправи;

6) преземањето на потребни мерки за чување на животите и здравјето на доверените луѓе, за осигурување или одржување во исправна состојба на објекти, предмети и средства што служат за бојната готовност и за уредно снабдување на единицата;

7) немарниот однос спрема доверениот имот, присвојувањето или нанесувањето штета на воениот или друг имот;

8) давањето на неточни податоци или документи што се од влијание врз приемот во служба или напредувањето;

9) постапката која го навредува достоинството на потчинетите или помладите или ги крши правата што според законот им припаѓаат;

10) постапката во службата или надвор од неа што му е противна на воениот ред или претставува повреда на прописите;

11) земањето позајмица од војници, барањето или примањето подароци или некоја друга корист од потчинет или помлад или од кој и да било друг во врска со службата, прекумерното задолжување;

12) пројавувањето на национална, расна и верска нетрпеливост и истапувањето против воените, политичките и стопанските мерки на државните органи, што може да го слабее морално-политичкото единство на Југословенската народна армија;

13) однесувањето во службата или надвор од службата со кое потешко се навредува другарството или угледот на активен припадник на Југословенската народна армија;

14) секое друго дејствие или пропуштање дејствие, кое го попречува или оневозможува правилното и брзото функционирање на службата.

Член 211

Дисциплинска одговорност постои без оглед на тоа дали повредата на воената дисциплина или на правилата на службата е сторена со смисленост или од небрежност.

Член 212

На дисциплинска одговорност подлежат:

1) активните воени лица — до разрешување од активната воена служба;

2) питомците на воените училишта — од стапувањето во военото училиште;

3) војниците — за време на служењето на воениот рок;

4) обврзниците-регрути — од јавувањето на зборното место што им е означено во општата или поединечната покана заради упатување на служење на воениот рок;

5) воените обврзници: војници, резервни подофицери, офицери, воени службеници — од јавувањето на зборното место што во општата или поединечната покана или со воениот распоред им е означено заради упатување на воена служба, па до истекот на 24 часа по отпуштањето од воената единица односно установа.

Активните и резервните подофицери, офицери и воени службеници и по престанокот на службата одговараат за дисциплински престапи извршени за време на службата во Југословенската народна армија.

Член 213

Казните за дисциплински грешки се:

- 1) опомена;
- 2) укор;
- 3) строг укор;
- 4) прекуредна служба до 5 дена;
- 5) забрана на излегувањето надвор од кругот на касарната до 4 дена;
- 6) затвор до 30 дена;
- 7) губење на чин разводник или десетар;
- 8) губење на чин на подофицер со кој се здобива питомецот на военото училиште.

Казната прекуредна служба и казната забрана на излегувањето надвор од кругот на касарната може да им се изрекне само на војниците и питомците на воените училишта.

Казната затвор не може да им се изрекне на офицерите и воените службеници од VII до I класа.

Член 214

Казните за дисциплински престапи се:

- 1) намалување месечната плата за 10% до 20%, во траење од 1 до 12 месеци;
- 2) запирање во напредувањето во траење од 6 месеци до 3 години;
- 3) затвор до 60 дена;
- 4) враќање на формациско место на непосредно понизок чин односно непосредно понизок степен на стручната спрема на казнетото лице, во траење од 1 до 2 години;
- 5) губење на службата;
- 6) губење на чинот односно класата.

Запирањето во напредувањето се смета од денот кога пресудата станала правосилна. Тоа време на казнетиот не му се смета за напредување во чинот, класата, положбата и платата.

Во случај на изрекување на казната враќање на пониско формациско место, офицерот не може да биде вратен на формациско место на подофицер.

Губењето на службата се однесува на службата на активно воено лице.

Губењето на чинот односно класата повлекува губење на службата на активното воено лице, како и на сите права врзани за чинот односно класата.

Член 215

При изрекувањето на дисциплинската казна се земаат предвид тежината на повредата на воената дисциплина или на правилата на службата и последиците од таа повреда, степенот на одговорноста, големината на штетата, условите под кои е извршена повредата, поранешната работа и поведение, природата на работата на извршителот на повредата, како и други олеснителни и отежителни околности. Изречената казна треба да има воспитен карактер и да ги штити интересите на службата и дисциплината.

Член 216

Гонењето поради дисциплинска грешка застапува кога ќе истекнат шест месеци од денот кога е сторена грешката.

Гонењето поради дисциплински престап застапува по истекот на една година од денот кога за дисциплинскиот престап узнал претпоставениот старешина. Застареноста се прекинува со секое дејствие на надлежниот орган управено кон гонење поради дисциплински престап. Застареност на гонењето поради дисциплински престап настапува секогаш кога ќе истечат две години од денот кога е сторен дисциплинскиот престап.

По исклучок од ставот 2 на овој член, дисциплинскиот престап давање неточни податоци или документи што се од влијание за прием или напредување во службата, застарува за една година од денот на узнавањето дека е извршен тој престап.

Гонењето поради дисциплински престап кој претставува и кривично дело, застарува кога и гонењето поради кривичното дело.

Ако кривичната постапка за дело кое претставува и дисциплински престап е запрена поради малото значење и поради незначителноста или поради отсушноста на штетни последици (член 4 став 2 од Кривичниот законик), гонењето поради дисциплинскиот престап застарува за една година од денот кога кривичната постапка е запрена со правосилна одлука.

Член 217

Застареноста на извршувањето на дисциплинската казна поради дисциплински престап настапува по истекот на шест месеци од денот кога одлуката за дисциплинската казна станала правосилна, а поради дисциплинска грешка — кога ќе изминат три месеци од денот кога дисциплинската казна е изречена. Застареноста на извршувањето на казната за дисциплински престапи се прекинува со секое дејствие на надлежниот орган управено кон извршување на дисциплинската казна.

Застареноста настапува во секој случај кога ќе изминат двапати онолку време колку што е пропишано во ставот 1 од овој член за извршување на дисциплинската казна.

Член 218

Врховниот командант може по молба односно по предлог да ја намали, да ја ублажи или да ја прости секоја дисциплинска казна.

Државниот секретар за народна одбрана и другите воени старешини што тој ќе ги овласти, можат по молба односно по предлог да ја намалат, да ја ублажат или да ја простат секоја казна изречена за дисциплинска грешка, како и казните за дисциплински престап што му се изречени на активен подофицер, воен службеник, офицер до чин полковник, освен казните губење на чинот односно класата и губење на службата.

Државниот секретар за народна одбрана или друг воен старешина што тој ќе го овласти може по молба односно по предлог да ја намали, да ја ублажи или да ја прости секоја дисциплинска казна изречена на граѓанско лице на служба во Југословенската народна армија.

Член 219

Во поглед на лицето на кое му престанала активната воена служба поради казната губење на чинот односно класата или губење на службата, изречена со пресуда на воен дисциплински суд, ублажувањето или простувањето на казната ги има следните последици:

1) на лицето на кое казната губење на чинот односно класата му е ублажена на казна губење на службата, му се враќа поранешниот чин односно класа на резервен подофицер, офицер или воен службеник;

2) лицето на кое казната губење на службата му е ублажена или на кое казната губење на чинот односно класата му е ублажена на казна поблага од казната губење на службата, како и лицето на кое казната губење на чинот односно класата или губење на службата му е простена, се враќа по свое барање во активна воена служба во чинот односно класата што ја имало, ако поднесло барање во рок од три месеци од денот кога му е соопштено дека

е донесен акт за ублажување или простување на казната.

Ке се смета дека е лицето од точката 2 на ставот 1 од овој член вратено во активна служба со денот кога одново ќе стапи во служба на Југословенската народна армија.

Член 220

На лицето казнето за дисциплинска грешка кое во рок од една година од денот на издржаната, простената или застарената казна не ќе стори никаква дисциплинска повреда или потешко дело, како и на лицето казнето за дисциплински престап, освен со казните од членот 214 став 1 точка 5 или 6 на овој закон, кое во рок од две години од денот на издржаната, простената или застарената казна не ќе стори никаква дисциплинска повреда или потешко дело, му се брише казната од евиденцијата и се смета дека не е казнувано. Бришењето на казната се врши по службена должност.

Член 221

За една или повеќе дисциплински повреди што се расправуваат едновремено, се изрекува само една казна.

Военото лице не може за иста дисциплинска повреда да биде казнето и од надлежниот старешина и од воениот дисциплински суд.

Ако воениот дисциплински суд утврди дека дејствието на обвинетиот претставува дисциплинска грешка, тој ќе го казни за дисциплинска грешка. Оваа казна има дејство на казна изречена за дисциплинска грешка.

Ако со дејствието со кое е извршено кривично дело е извршен и дисциплински престап, военото лице може да одговара и пред дисциплинскиот суд за дисциплински престап ако тоа го бараат посебните интереси на службата. Постапката пред дисциплинскиот суд се води независно од текот и исходот на кривичната постапка.

Член 222

Дисциплинските престапи на војниците, питомците на воените училишта и војниците-обврзници кога се на воена вежба, се расправуваат и се казнуваат според прописите што важат за дисциплинските грешки.

б) Дисциплински органи и дисциплинска постапка

Член 223

Казните за дисциплински грешки ги изрекуваат надлежните старешини во пропишаната постапка. За изречената казна затвор и казната губење на чинот на војник или питомец на воено училиште, како и за секоја изречена казна на други лица, старешината што ја изрекол казната донесува писмена наредба.

Секој повисок претпоставен старешина може по службена должност да ја цени правилноста на одлуката за казна во рок од 2 месеца од кога е изречена казната.

Член 224

Против казната што ја изрекол, ја зголемил или ја поострил старешината, казнетиот има право да изјави жалба во рок од 3 дена од денот на соопштувањето на казната.

Жалбата не го задржува извршувањето на казната, но старешината може од оправдани причини да го одложи извршувањето на казната против која е изјавена жалба.

По жалбата решава старешината непосредно повисок од оној што ја изрекол, зголемил или поострил казната.

Кога повисокиот старешина решава по жалба или ја цени правилноста на одлуката за казна по службена должност, тој може изречената казна да ја потврди, намали, ублажи или поништи. По исклучок, кога ќе најде дека височината односно видот на казната е очигледно несразмерен со тежината на дисциплинската повреда, повисокиот старешина може по службена должност да ја зголеми или да ја поостри изречената казна.

Конечните одлуки на воените старешини за изречените дисциплински казни не можат да се побиваат пред суд.

Член 225

Воени дисциплински судови се:

- 1) првостепените воени дисциплински судови;
- 2) Вишиот воен дисциплински суд.

Воените дисциплински судови се состојат од претседател, потребен број судии и секретар.

Секретарот на судот мора да биде офицер по правна служба.

При воените дисциплински судови постојат воен дисциплински обвинител и потребен број заменици.

Претседателот, судиите, обвинителот, заменикот обвинител и секретарот на судот ги именува државниот секретар за народна одбрана.

Член 226

Првостепените воени дисциплински судови судат во прв степен за дисциплински престапи на активни и резервни подофицери, офицери, воени службеници и граѓански лица на служба во Југословенската народна армија.

Вишиот воен дисциплински суд одлучува по жалбите против одлуките на првостепените воени дисциплински судови.

Член 227

Воените дисциплински судови судат во совет од три судии.

Одлуките на воените дисциплински судови се пресуди или решенија.

Член 228

Постапка за расправување на дисциплински престап поведува надлежниот старешина со решение за извид.

По завршениот извид старешината што ја повел постапката може, зависно од резултатот на извидот, да ја запре постапката, да го казни сторителот за дисциплинската грешка или да го достави предметот до старешината надлежен за ставање под воен дисциплински суд.

Овластувањето од ставот 2 на овој член го има и секој претпоставен старешина повисок од оној што ја повел постапката.

Член 229

Кога старешината надлежен за ставање под воен дисциплински суд ќе најде дека е извршен дисциплински престап, тој донесува решение со кое го става извршителот под воен дисциплински суд, и тоа решение со списите му го доставува на надлежниот воен дисциплински обвинител, кој му поднесува обвинителен акт на воениот дисциплински суд.

Член 230

На претресот пред воениот дисциплински суд обвинетиот може да има бранител. Бранител може да биде само активно воено лице, а ако обвинетиот е граѓанско лице на служба во Југословенската народна армија, бранител може да биде и граѓанско лице на служба во Југословенската народна армија.

Член 231

Против одлуката на првостепениот воен дисциплински суд може да му се изјави жалба на Вишиот воен дисциплински суд во рок од 8 дена од денот кога е доставена одлуката.

Жалба можат да изјават обвинителот и обвинетиот, како и неговиот бранител, освен ако на тоа обвинетиот изречно му се противи.

Жалбата го одлага извршувањето на пресудата. Правносилните односи на воените дисциплински судови не можат понатаму да се побиваат пред суд.

Член 232

Против правносилните одлуки на воените дисциплински судови со кои е повреден законот, како и поради суштествени повреди на правилата на постапката што им претходела на тие одлуки, воениот обвинител на Југословенската народна армија може да подигне барање за заштита на законитоста

пред Вишиот воен дисциплински суд. Барањето за заштита на законитоста на штета на осудениот може да се подигне во рок од шест месеци од денот на правносилноста на одлуката.

Кога решава за барањето за заштита на законитоста против одлука на својот совет, Вишиот воен дисциплински суд донесува одлука во совет од 5 судии што не учествувале во донесувањето на одлуката против која е подигнато барањето за заштита на законитоста.

Член 233

Извршувањето на казните изречени со правносилна одлука на воениот дисциплински суд го наредува надлежниот старешина.

Член 234

Ако со овој закон не е определено поинаку, дисциплинската постапка пред дисциплинските воени судови ќе се спроведува согласно со одредбите од Законикот за привичната постапка.

в) Воена полиција

Член 235

Извршните работи во областа на воената дисциплина ги врши воената полиција, како орган на старешината на воената единица односно установа. Воената полиција врши работи на безбедност, контрола на воениот патен сообраќај, како и други работи и овластувања на органите на внатрешните работи определени со Законот за воените судови или со друг закон.

г) Судови на честа

Член 236

Резервните подофицери, офицери и воени службеници за престапи сторени надвор од воената служба со кои се штети угледот на резервен подофицер, офицер или воен службеник одговараат пред судовите на честа.

Судови на честа за резервните подофицери, офицери и воени службеници се:

- 1) првостепените судови на честа;
- 2) Вишиот суд на честа.

Член 237

Како престапи со кои се штети угледот на резервен подофицер, офицер или воен службеник се сметаат особено:

- 1) извршувањето на кривично дело од нечесни побуди за кои резервниот подофицер, офицер или воен службеник е осуден на казна која не повлекува губење на чинот односно класата;
- 2) извршувањето на престап за кое резервниот подофицер, офицер или воен службеник е осуден во дисциплинска постапка како работник или службеник на отпуштање од работната организација односно на престанок на службата, звањето или вршењето на определен позив;
- 3) истапувањето против воените, политичките и стопанските мерки на државните органи кое може неповолно да влијае врз јакнењето на народната одбрана;
- 4) потешката повреда на јавниот морал;
- 5) бегството од земјата или останувањето во странство без дозвола на надлежниот орган.

Член 238

Казните за престапи на резервни подофицери, офицери и воени службеници се:

- 1) укор;
- 2) строг укор;
- 3) губење на чинот односно класата.

Губење на чинот односно класата може да се изрекне само ако со извршувањето на престапот е потешко повреден угледот на резервен подофицер, офицер или воен службеник.

Член 239

Во поглед на организацијата, составот, постапката и работата на судовите на честа за резервните подофицери, офицери и воени службеници, се

применуваат согласно одредбите за воените дисциплински судови а во поглед на ублажувањето или простувањето на казните се применуваат одредбите од членот 218 на овој закон.

д) Донесување поблиски прописи за постапката

Член 240

Поблиски прописи за постапката и надлежноста во расправувањето на дисциплинските повреди, во изрекувањето на казните и нивното извршување, како и во организацијата, составот, постапката и работата на воените дисциплински судови и судовите на честа за резервните подофицери, офицери и воени службеници, донесува врховниот командант.

3. Одговорност за прекршоци

Член 241

Воените лица одговараат за прекршоци според општите прописи за прекршоците, ако со овој закон не е пропишано поинаку.

Член 242

Кога органот надлежен за водење на административно-казнената постапка ќе најде дека на военото лице за сторениот прекршок би требало да му се изрекне казната затвор или заштитната мерка протерување или испраќање на престој во определено место, предметот ќе му го отстапи на старешината на воената единица односно установа на која ѝ припаѓа тоа лице.

Ако во случајот од ставот 1 на овој член прекршокот го сторил војник, питомец на воено училиште, подофицер, или воен службеник од IX или VIII класа, за прекршокот решава претпоставениот старешина кој со прописите за дисциплинската одговорност на воените лица е овластен да ја изрекне најстрогата и најголемата казна. Ако прекршокот го сторил офицер или воен службеник од VII до I класа, за прекршокот решава воениот дисциплински суд.

Член 243

Претпоставениот старешина и воениот дисциплински суд решаваат за прекршоците во случаите од членот 242 на овој закон според прописите за дисциплинската одговорност на воените лица.

4. Материјална одговорност

Член 244

Военото лице е должно да ја надомести штетата што во врска со вршењето на службата по своја кривица ѝ ја сторило на федерацијата.

За штетата сторена на федерацијата со службен акт, дејствие или мерка, военото лице одговара само ако штетата ја сторило намерно или од крајна невнимателност.

Војникот одговара за штета само ако ја сторил намерно или од крајна невнимателност.

Член 245

Федерацијата им одговара на граѓаните или правните лица за штета што воените лица ќе им ја сторат со својата незаконита или неправилна работа во врска со вршењето на службата.

За другите штети сторени во врска со вршењето на службата федерацијата одговара според општите прописи за надоместок на штетата.

Федерацијата има право од военото лице да бара надоместок на износот исплатен на трети лица во смисла на ставот 1 од овој член само ако штетата ја сторило намерно или од крајна невнимателност. Барањето на федерацијата да го бара од военото лице тој надоместок застарува во рок од шест месеци од денот на исплатата.

Член 246

За барањето на граѓанин или правно лице федерацијата да му ја надомести штетата одлучува по тужба судот од општа надлежност.

Граѓанинот или правното лице пред да ја поднесе таа тужба до судот е должно да постави

барање за обештетување вон спор до Државниот секретаријат за народна одбрана — Воено правобранителство на Југословенската народна армија.

Ако барањето не биде усвоено во целина или за него не се донесе одлука во рок од три месеци од денот на поднесувањето, оштетениот може да подигне тужба кај надлежниот суд.

Член 247

За поднесувањето на барањето и за поведувањето на спор од страна на граѓанин или правно лице против федерацијата заради надоместување на штета воениот правобранител или негов полномошник е должен да го извести лицето на кое му се припишува одговорноста за штетата.

Член 248

Воените лица одговараат само за фактичната штета.

По исклучок од ставот 1 на овој член, државниот секретар за народна одбрана може да пропише штетата настаната поради исчезнување на оружје или муниција што служат за лично вооружување и што на сторителот на штетата му биле доверени на употреба, чување или ракување да се надоместува до петорниот износ на фактичната штета.

Член 249

Ако е штетата сторена со учество на повеќе лица, секое одговара за делот од штетата што го предизвикал.

Ако не може да се утврди делот од штетата што го предизвикале одделни сторители, тие одговараат сразмерно со степенот на кривницата, а ако не може да се утврди ниту степенот на кривницата, тие одговараат на еднакви делови.

Член 250

Сметкополагачот и ракувачот одговараат за штета на имотот што им е доверен на чување доколку не докажат дека штетата настанала по кривница на друго лице, по случај или поради виша сила.

Член 251

За надоместокот на штетата што воено лице ќе ѝ ја стори на федерацијата во врска со вршењето на службата, одлучува воениот старешина, а во случаите определени со овој закон одлучува воениот суд.

За одлучување по барање на федерацијата за надоместок на износот исплатен на трети лица во смисла на членот 245 од овој закон е надлежен воениот суд.

По исклучок од ставот 1 на овој член, ако за штетата, покрај воените лица и граѓанските лица на служба во Југословенската народна армија, се одговорни и лица што не се во постојаниот состав на Југословенската народна армија, за штетата одлучува судот од општа надлежност.

Член 252

Во постапката за надоместок на штета што ја водат воените старешини се применуваат одредбите од Законот за општата управна постапка, ако со овој закон не е определено поинаку.

Првостепеното решение со кое повеќе лица се обврзани да ја надоместат штетата што ја сториле заедно, може по повод на жалба да се преправи на штета на жалителот или на други лица обврзани со истото решение, иако не изјавиле жалба.

Првостепеното решение може по повод на жалба да се поништи и во делот кој се однесува на други одговорни лица обврзани со истото решение, иако не изјавиле жалба.

Во случајот од ставот 3 на овој член со новото решение одговорните лица можат да се обврзат на поголем износ на надоместокот од износот на кој биле обврзани со поништеното решение.

Член 253

Военото лице што е одговорно за штета може од оправдани причини да биде делумно или во целина ослободено од обврската да ја надомести штетата.

Ќе се смета дека постојат оправдани причини во смисла на ставот 1 од овој член ако штетата не е сторена намерно, а е настаната во вршење на воена обука, вежба или поради значителни напори во вршењето на службата, сместување на предмети кое не им одговара на пропишаните услови или под други околности кога било тешко да се одбегне штетата.

Решение за ослободување од обврската да се надомести штетата може да се донесе само во управна постапка.

Член 254

Лицето што е со конечното решение (со второстепено решение или првостепено решение против кое не е дозволена жалба) обврзано на надоместок на штета може да изјави приговор дека не сака, без одлука на воениот суд, да ја надомести во целина или делумно штетата на која е обврзано со тоа решение.

Приговорот му се изјавува на органот што го донесол првостепеното решение за надоместок на штетата, во рок од еден месец од денот на доставувањето на конечното решение до странката.

Решението по повод на кое е изјавен приговор од ставот 1 на овој член не може да се изврши во оној дел на кој се однесува приговорот.

Неблаговремениот, недозволен или од неовластено лице изјавениот приговор го отфрла со решение органот на кој му е изјавен приговорот. Против тоа решение може да се води управен спор.

Кога е поднесен приговор според ставот 1 на овој член, предметот му се отстапува на воениот правобранителство кое, ако најде дека има основа за тоа, со тужба поведува спор пред воениот суд.

Член 255

Ако штетата не е наплатена за време од 5 години, сметајќи од денот кога почнала наплатата, може да се откаже од понатамошната наплата.

Решението за откажување од наплатата на штетата го донесува државниот секретар за народна одбрана или старешината што тој ќе го овласти.

Член 256

Прописите за надлежноста на воените старешини за одлучување за надоместок на штета и за ослободување од обврска за надоместок на штета од овој закон ги донесува државниот секретар за народна одбрана.

ГЛАВА XII

ПРЕСТАНОК НА СЛУЖБАТА И ГУБЕЊЕ НА ЧИНОТ И КЛАСАТА

1. Престанок на службата на активните воени лица

Член 257

На активно воено лице му престанува службата од следните причини:

- 1) кога ќе ги исполни општите услови за здобивање со правото на старосна пензија;
- 2) кога надлежниот орган на здравствената служба ќе утврди дека е трајно неспособно за служба во Југословенската народна армија;
- 3) ако се наоѓа на боледување или лекување над една година непрекинато или со прекини подолго од осумнаесет месеци за последните две години, а боледувањето не му биде продолжено според членот 260 став 2 од овој закон;
- 4) ако во редовното оценување (член 151) двапати едноподруго е неповолно оценето;
- 5) кога ќе истече времето предвидено во членот 145 став 3 на овој закон, ако не е назначено на определена должност;

- 6) по молба;
- 7) по пресуда на воен дисциплински суд;
- 8) ако го изгуби чинот односно класата.

Службата не може да престане по молба во случај на непосредна опасност од војна или за време на воена состојба.

На активно воено лице службата може да му престане поради преминување на служба во Југословенската народна армија, по барање од друг државен орган или работна организација, ако го дозволуваат тоа потребите на воената служба. За престанок на службата поради оваа причина е потребна согласност од активното воено лице.

На лицето што е ставено на располагање според членот 145 од овој закон може со негово согласување, да му престане службата и пред истекот на времето предвидено со таа одредба.

Член 258

Кога ќе настапи некоја од причините наведени во членот 257 став 1 точ. 1 до 8 на овој закон, надлежниот старешина е должен да донесе акт за престанок на службата на активното воено лице.

Службата престанува врз основа на актот за престанокот на службата.

Во случаите на престанок на службата предвидени во членот 257 став 1 точ. 1 до 5, актот за престанокот на службата мора да биде донесен во рок од три месеци од денот кога настанала причината за престанок на службата.

Во случајот на престанок на службата предвиден во членот 257 став 1 точ. 7 и 8 на овој закон по пресуда на воен дисциплински суд, старешината надлежен за донесување акт за престанок на службата е должен да донесе таков акт во рок од два месеца од приемот на актот за извршување на пресудата, а во случај на престанок на службата предвиден во точката 8 од истиот член поради пресуда за кривично дело (член 266 точка 3) — во рок од два месеца од приемот на правносилната пресуда.

Член 259

Актот за престанок на службата по молба мора да биде донесен во рок од два месеца од денот на поднесувањето на молбата.

За лицето што е должно во врска со школувањето, стипендирањето или специјализацијата да остане определено време во активна воена служба, акт за престанок на службата по молба не може да биде донесен пред истекот на обврската, освен ако го дозволуваат тоа потребите на службата.

Член 260

Државниот секретар за народна одбрана може да реши активното воено лице што ги исполнило условите за здобивање со правото на старосна пензија да се задржи во активна воена служба. За ова задржување е потребна согласност од тоа лице.

Активното воено лице што се наоѓа на боледување може, по свое барање, да се задржи во служба до две години од денот на почетокот на боледувањето, а до три години ако боледувањето или лекувањето е предизвикано со озледа, повреда или болест добиена во војна, во службата или во врска со службата.

Член 261

Ако во случај на престанок на службата врз основа на членот 257 став 1 точка 7 на овој закон во повторената постапка или по барањето за заштита на законитоста постапката биде запрена, или ако активното воено лице биде ослободено од обвинението, или обвинението биде одбиено но не поради ненадлежност на судот, или биде изречена казна поблага од казната губења на службата, ќе се смета дека службата не престанувала.

Член 262

Службата не може да му престане од причините наведени во членот 257 став 1 точ. 4 и 5 на овој закон на лице кое се наоѓа на лекување или боледување, ако не се здобило со правото на пензија, како ниту на бремена жена и мајка до наполнетите осум месеци по породувањето.

Службата не може да му престане ниту поради причините наведени во членот 257 став 1 точка 3 на овој закон на лице што не се здобило со правото на пензија.

Член 263

На активното воено лице за кое е донесен акт за престанок на службата, службата му престанува со разрешување.

Лицето за кое е донесен актот за престанок на службата врз основа на членот 257 став 1 точ. 1 до 6 на овој закон се разрешува од службата по истекот на три месеци од денот кога му е доставен тој акт. На свое барање може тоа да биде разрешено од службата и порано, ако го дозволува тоа интересот на службата.

Кога потребите на службата го бараат тоа, со актот за престанок на службата по молба, на активното воено лице може да му се одложи разрешувањето од службата најдолго за шест месеци од денот на донесувањето на актот за престанок на службата.

Лицето за кое е донесен актот за престанок на службата врз основа на членот 257 став 1 точ. 7 и 8 од овој закон мора да биде разрешено од службата во рок од еден месец од денот кога неговиот непосреден старешина го примил актот за престанок на службата.

Во случајот од членот 257 став 3 на овој закон, активното воено лице се разрешува од службата со денот определен во актот за престанок на службата.

Член 264

Службата во постојаниот состав се смета до денот на разрешувањето.

По исклучок од ставот 1 на овој член, на активно воено лице што не е на должност, а на кое службата му престанува врз основа на членот 257 став 1 точ. 7 или 8 на овој закон, службата му се смета до денот кога станала пресудата правносилна, а ако тоа лице самоволно ја напуштило службата, службата му се смета до денот на напуштањето на службата.

Член 265

Лице на кое му престанала активната воена служба врз основа на членот 257 став 1 точ. 2, 3 или 5 од овој закон, а кое не се здобило со право на пензија или се здобило со право на пензија во износ помал од 55% од платата која служи како основ за определување на пензијата, има право на оспособување за друга служба со здобивање со стручна спрема која му одговара на степенот на воената стручна спрема на тоа лице, ако има стручна спрема само за вршење на воената служба. Тоа оспособување може да трае најдолго пет години. За време на оспособувањето тоа лице ги задржува правата од работниот однос освен платата.

На лицето од ставот 1 на овој член му се определува надоместок за оспособување до 55% од износот на платата која служи како основ за определување на пензијата. По исклучок ако тоа лице има семејство на издржување надоместокот може да му се определи до полниот износ на платата која служи као основ за определување на пензијата.

На лицето ниту го остварува правото на пензија вкупниот износ на пензијата и на надоместокот за оспособување не може да го надмине износот определен во ставот 3 од овој член.

Надоместокот за школување и издатоците во врска со правата од работниот однос паѓаат на товар на претсметката на Државниот секретаријат за народна одбрана.

Се овластува државниот секретар за народна одбрана да донесе поблиски прописи за условите за оспособување на лицата од ставот 1 на овој член и за надоместоците за време на оспособувањето на тие лица.

Одредбите на ставот 1 од овој член не се однесуваат на лицата примени во активна воена служба по договор.

2. Губење на чинот и класата

Член 266

Воено лице и резервен подофицер, офицер или воен службеник го губи чинот односно класата:

1) ако го изгуби југословенското државјанство;
2) ако со дисциплинска казна односно пресуда на судот на честа е казнет со губење на чинот односно класата;

3) ако со правосилна пресуда е осуден безусловно на казната затвор подолга од две години или на казната строг затвор.

Лицето што ќе го изгуби чинот односно класата ги губи сите права што се врзани за чинот односно класата.

Член 267

Старешината надлежен за произведување може на лицето што го изгубило чинот односно класата да му го врати чинот односно класата на активен или резервен подофицер, офицер или воен службеник за храброст во војната или за други заслуги во војната, а во мир — ако со своето особено залагање покаже дека го заслужава тоа или ако делото поради кое го изгубило чинот односно класата не го извршило од нечесни побуди.

Член 268

Ако во случајот губење на чинот односно класата врз основа на членот 266 точ. 2 и 3 на овој закон во повторената постапка или по барање за заштита на законитоста постапката биде запрена или биде донесена ослободителна пресуда, обвинението биде одбиено но не поради ненадлежност на судот, или биде изречена казна поблага од казната од точката 2 или 3 на членот 266 од овој закон, ќе се смета дека чинот односно класата и не била изгубена.

Ако на лицето што го изгубило чинот односно класата според членот 266 точ. 2 или 3 на овој закон со решение за вонредно ублажување на казната, казната му е ублажена на казна помала од казните наведени во тие одредби, ќе му се врати, по барање, чинот односно класата.

ГЛАВА XIII

СЛУЖБА НА ГРАЃАНСКИ ЛИЦА ВО ЈУГОСЛОВЕНСКАТА НАРОДНА АРМИЈА

Член 269

На граѓанските лица на служба во Југословенската народна армија се применуваат прописите за работните односи што важат за службениците и работниците на сојузните органи на управата, ако со овој закон или со пропис на Сојузниот извршен совет не е определено поинаку.

Прописите за платите и напредувањето на граѓанските лица на служба во Југословенската народна армија ги донесува Сојузниот извршен совет.

Член 270

Како граѓански лица на служба во Југословенската народна армија се подразбираат работниците и службениците запослени во Државниот секретаријат за народна одбрана и во воените единици и установи.

Член 271

Во поглед на овластувањата и должностите на граѓанските лица на служба во Југословенската народна армија, се применуваат прописите за сојузната управа и одредбите од овој закон.

Член 272

На граѓанските лица на служба во Југословенската народна армија се применуваат следните одредби од овој закон:

1) за чувањето на всената тајна (член 31 точка 9 и член 32);

2) за патувањето во странство (член 35), за примањето на странско одликување и за зачленувањето во странско здружение (член 37);

3) за одликувањата и пофалбите (чл. 158 до 160);

4) за наградите (чл. 169 и 170);

5) за надоместоците на патните и други трошоци на активните воени лица (чл. 174 до 185);

6) за еднократната парична помош (член 193);

7) за отсуствата (чл. 197 до 201 и 203 до 205);

8) за дисциплинската одговорност на активните воени лица (чл. 209 до 240), со тоа што на граѓанските лица на служба во Југословенската народна армија им се изрекуваат дисциплинските казни предвидени со општите прописи;

9) за материјалната одговорност (чл. 244 до 256).

ГЛАВА XIV

НАДЛЕЖНОСТ ЗА РЕШАВАЊЕ ЗА ОДНОСИТЕ ВО СЛУЖБАТА И ЗА ДОНЕСУВАЊЕ ДРУГИ АКТИ

Член 273

Врховниот командант произведува во чин офицер, унапредува офицери во чин полковник и повисоки чинови.

Врховниот командант решава за назначувањето, преместувањето, приемот во активна воена служба и престанокот на службата на генералот.

Член 274

Државниот секретар за народна одбрана ги унапредува офицерите до чин потполковник заклучно.

Државниот секретар за народна одбрана и определени старешини на воени единици и установи:

1) произведуваат, унапредуваат, назначуваат и преместуваат подофицери и воени службеници;

2) назначуваат и преместуваат офицери до чин полковник;

3) решаваат за приемот на резервни подофицери, офицери до чин полковник и воени службеници во активна воена служба;

4) решаваат за преведувањето на подофицери, офицери и воени службеници од една од овие категории во друга и за преведувањето според членот 76 од овој закон;

5) решаваат за престанокот на службата на активни подофицери, офицери до чин полковник и воени службеници.

Државниот секретар за народна одбрана со посебен пропис ќе ги определи старешините на воените единици и установи, што ќе вршат одделни работи од ставот 2 на овој член.

Член 275

Актот за разрешување од служба на лице за кое е донесен актот за престанок на службата го донесува претпоставениот старешина на положбата командант на полк или повисока.

Член 276

Актот за ставање на располагање, за оддалечување од должност како и за другите односи во службата на активните воени лица го донесува старешината надлежен за назначување ако за донесување на актите за другите односи во службата не е определено поинаку со овој закон или со пропис донесен врз основа на овој закон.

Член 277

Актите за произведување, како и актите за назначување и преместување на активните воени лица и за унапредување во чин полковник или повисок чин, се донесуваат по слободна оценка и во нив не мораат да се наведат причините од кои се раководел надлежниот старешина при нивното донесување.

Жалбата против актите за назначување, преместување, ставање на располагање и отстранување од должност не го задржува извршувањето. Против актот за назначување и за преместување не може да се води управен спор.

Актот за унапредување на подофицери, офицери и воени службеници не се образложува. Причините мораат да се наведат само кога се одбива барањето за унапредување.

Член 278

Државниот секретар за народна одбрана и о-пределените старешини на воени единици и установи ги донесуваат за граѓанските лица на служба во Југословенската народна армија решенијата за назначување, напредување, престанок на службата и за другите односи во службата, ако со општите прописи не е за тоа предвидена надлежност на Сојузниот извршен совет.

Државниот секретар за народна одбрана ќе определи со посебен пропис кои старешини на воени единици и установи се надлежни за донесување на решенијата од ставот 1 на овој член.

Член 279

Наредбите односно решенијата за односите во службата на воените лица и граѓанските лица на служба во Југословенската народна армија што содржат доверливи податоци, им се соопштуваат на тие лица со потпис. Денот на соопштувањето се смета како ден на доставувањето во смисла на Законот за општата управна постапка.

Член 280

Се овластува државниот секретар за народна одбрана да ја пропише надлежноста на воените единици и установи за решавање во управните работи за чие решавање не е пропишана надлежност со овој закон.

ГЛАВА XV

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 281

Предметите за признавање на чин или класа што се во работа и не се завршени до влегувањето во сила на овој закон, ќе се расправат според прописите што важеле пред влегувањето во сила на овој закон, а ако е тоа за странката поповолно ќе се расправат според овој закон.

Постапката за признавање чин или класа според ставот 1 на овој член може да се поведе во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 282

Активните подофицери, офицери и воени службеници на кои до денот на влегувањето во сила на овој закон им е одобрено полагање на испитот за чин водник I класа или капетан на служба со висока стручна спрема односно полагање на стручниот испит на воен службеник, можат да крајот на 1965 година да го полагаат тој испит.

Член 283

Активен подофицер што положил испит за чин водник I класа не полага испит за чин постар водник.

Активен ефицер на служба со висока стручна спрема што го положил испитот за чин капетан на службе според пригредата на испитот за офицер на служба со висока стручна спрема, не го полага испитот за чин мајор.

Член 284

Одредбите од членот 100 став 1 точка 2 и членот 106 ст. 1 и 2 од овој закон нема да се применуваат на активните офицери што стапиле во Југословенската армија до 15 мај 1945 година. Тие

офицери напредуваат под условите пропишани за активни офицери што завршиле воена академија.

Член 285

Активните и резервните воени службеници со нижа спрема кои на денот на влегувањето во сила на овој закон ќе се затечат во класите XII до XIII, ги задржуваат тие класи и напредуваат под условите пропишани во чл. 286 до 289 и 291 на овој закон.

Во поглед на старешинството, на чиновите на водник, водник I класа и постар водник им одговара XII, XI и X класа на воените службеници.

Одредбата од членот 55 став 5 и членот 63 ст. 3 и 4 од овој закон се однесуваат и на активните воени службеници од XII, XI и X класа.

Одредбата од членот 242 став 2 на овој закон што се однесува на воените службеници од IX и VIII класа, се применува и на воените службеници од XII, XI и X класа.

Член 286

Активен воен службеник со нижа спрема кој се затекнал во служба на денот на влегувањето во сила на овој закон, може да напредува до VIII класа.

Активен воен службеник со нижа спрема кој ги исполнува општите услови за унапредување, вклучувајќи го и условот од членот 96 точката 4 на овој закон предвиден за воените службеници од IX и VIII класа, се унапредува во повисока класа ако помине, и тоа:

во XII и XI класа — по 4 години,

во X и IX класа — по 5 години.

За унапредување во IX класа активен воен службеник со нижа спрема е должен да положи испит.

По исклучок, активен воен службеник со нижа спрема кој во VIII класа поминал најмалку шест години може да напредува до VI класа, ако во службата има последна оценка најмалку: „се истакнува“ и ако положи испит за активен воен службеник од VII класа. Тоа лице е должно во VII класа да помине три години.

Член 287

По исклучок од одредбата на членот 286 став 1 на овој закон, активен воен службеник со нижа спрема кој стапил во Југословенската армија до 15 мај 1945 година, напредува до IV класа, со тоа што е должен во класите од XII до X да го помине времето, предвидено во членот 286 став 2, а во класите од IX до V — времето предвидено во членот 109 точка 1 од овој закон.

Активен воен службеник со средна стручна спрема кој стапил во Југословенската армија до 15 мај 1945 година, напредува до III класа. Тоа лице може да биде унапредено во III класа ако во IV класа помине четири години и ако се наоѓа на место за кое во формацијата е предвидена виша или висока стручна спрема.

Член 288

Активните воени службеници што положиле стручен испит за воен службеник во рамките на стручната спрема што ја имаат, не полагаат испит за класа пропишан во чл. 110 и 286 став 3 на овој закон.

Активните воени службеници од членот 287 на овој закон кои до влегувањето во сила на овој закон го положиле стручниот испит во рамките на стручната спрема што ја имаат, не полагаат испит за VII односно за III класа.

Член 289

Активните воени службеници кои врз основа на членот 176 став 4 од Законот за Југословенската народна армија („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 29/55) се задржани во класата и кои во таа класа ќе се затечат на денот на влегувањето во сила на овој закон, ќе се унапредат во наредната класа ако ги исполнуваат условите за унапредување пропишани со овој закон, а понатаму напредуваат според одредбите од овој закон.

По исклучок од ставот 1 на овој член, активните воени службеници што се задржани во класата а до влегувањето во сила на овој закон не го положиле стручниот испит во рамките на стручната спрема што ја имаат, се должни за унапредување во наредната класа да го положат испитот пропишан во членот 110 односно 286 став 3 на овој закон.

Член 290

Воените службеници од музичка служба кои до влегувањето во сила на овој закон биле произведени во XII класа односно кои напредувале како воените службеници со низа спрема, ќе се унапредат од 1 јануари 1965 година во онаа класа во која би биле унапредени под условите пропишани во Законот за Југословенската народна армија („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 29/55), сметајќи дека започнале да напредуваат како воените службеници со средна стручна спрема.

Воените службеници од музичка служба што ќе бидат унапредени според ставот 1 од овој член а не положиле стручен испит за воен службеник од XII класа, не можат да бидат понатаму унапредени во повисока класа додека не го положат испитот за воен службеник од VII класа од членот 110 на овој закон, а воените службеници што го положиле стручниот испит за воен службеник од XII класа — додека не положат дополнителен испит.

Член 291

Резервен воен службеник со низа спрема може да напредува до VIII класа, а се унапредува под условите од членот 114 точ. 2 до 5 и членот 118 ст. 1 и 2, со тоа што е должен во одделни класи да го помине времето пропишано во членот 286 став 2 на овој закон.

Одредбата од членот 186 став 2 на овој закон се однесува и на резервните воени службеници од XII, XI и X класа.

Член 292

Одредбите од чл. 284 и 287 на овој закон се однесуваат и на лицата што учествувале во активна и организирана работа во Народноослободителната борба и на кои таа работа им е признаена во пензиски стаж од страна на надлежниот орган.

Член 293

Лице кое во Народноослободителната војна било на подофицерска или офицерска должност, а не е преведено во резервниот состав на Југословенската народна армија како резервен подофицер или офицер, може да биде произведено за резервен подофицер односно офицер во чинот кој се определува според должностите што ги вршело за време на војната, ако во рок од една година по влегувањето во сила на овој закон поднесе докази за должностите што ги вршело.

Член 294

На граѓанските лица на служба во Југословенската народна армија ќе се применуваат одредбите од Законот за јавните службеници („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 53/57, 44/58, 1/59, 52/59, 27/60, 53/60, 52/61 и 31/62) и Уредбата за армискиот додаток на граѓанските лица на служба во Југословенската народна армија и за посебниот додаток за работа на работите односно работните места штетни по здравјето на служба во Југословенската народна армија („Службени војни лист“, бр. 14/58, 9/59 и 1/61) доколку не се во спротивност со членот 272 на овој закон, додека Сојузниот извршен совет не донесе прописи за кои е овластен со членот 269 на овој закон.

Член 295

На воените установи што ги основа врховниот командант не се применуваат општите прописи за установите.

Државниот секретар за народна одбрана може да пропише во одделни воени установи согласно да се применуваат општите прописи за самоуправањето, работните односи и распределбата на доходот што важат за работните организации.

Член 296

Прописите на врховниот командант и на државниот секретар за народна одбрана што се однесуваат само на Југословенската народна армија се објавуваат во „Службени војни лист“, што го издава Државниот секретаријат за народна одбрана.

Член 297

Се овластува државниот секретар за народна одбрана да донесе поблиски прописи: за пополнувањето и за мерките за спроведување на организацијата на Југословенската народна армија; за унапредувањето, преведувањето и распоредувањето на војниците, активните воени лица и воените обврзници; за снабдувањето и техничкото и санитетското обезбедување на воените единици и установи; за организацијата на воениот сообраќај и за евиденцијата во Југословенската народна армија.

Член 298

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за Југословенската народна армија („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 29/55), Уредбата за материјалната одговорност на воените лица и граѓанските лица на служба во Југословенската народна армија („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 21/59), Уредбата за воените научни установи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 22/62) и одредбите од другите прописи што се во спротивност со одредбите на овој закон.

Член 299

Овој закон влегува во сила на 1 јануари 1965 година.

720.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
БОРЕЧКИОТ ДОДАТОК

Се прогласува законот за боречкиот додаток, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 25 декември 1964 година и на

седницата на Социјално-здравствениот собор од 16 декември 1964 година.

П.Р. бр. 102
26 декември 1964 година
Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ЗАКОН ЗА БОРЕЧКИОТ ДОДАТОК

Член 1

На учесниците на Народноослободителната борба кои во Народноослободителната борба стапиле пред 9 септември 1943 година и на учесниците на Шпанската граѓанска војна (во понатамошниот текст: учесниците на НОБ), кои се наоѓаат во редовен работен однос им се устанува според одредбите на овој закон право на додаток заради обезбедување минимум примања од работен однос (во понатамошниот текст: боречки додаток).

Им се обезбедува боречки додаток на учесниците на НОБ од ставот 1 на овој член на кои според прописите за пензиското осигурување времето од стапувањето во Народноослободителната борба до 15 мај 1945 година односно времето поминато во состав на бившата Шпанска републиканска армија им е засметано во пензиски стаж во двојно траење.

Член 2

Боречки додаток им припаѓа на учесниците на НОБ за времето додека се наоѓаат во работен однос со полно редовно работно време ако имаат најмалку 15 години пензиски стаж, од што најмалку 10 години стаж на осигурување според прописите за социјалното осигурување.

Како работен однос со полно редовно работно време во смисла на ставот 1 од овој член, се подразбира и времето што во редовен работен однос ќе го поминат со скратено работно време:

1) инвалиди на трудот, воени инвалиди до војните и мирновремени воени инвалиди, ако се запослени со онолку време колку според наодот и оценката на инвалидската комисија ѝ одговара на нивната работна способност;

2) жени кои според посебни прописи имаат право на работа со скратено работно време поради досње и негување дете.

Во стабот на осигурување од 10 години од ставот 1 на овој член се сметаат во ефективно траење и периодите на посебен стаж кои според прописите за пензиското осигурување се сметаат во двојно траење.

Член 3

Боречкиот додаток се определува во височина на разликата или во определен процент од разликата помеѓу личниот доход остварен во редовно работно време и износот кој кон крајот на секоја година го утврдува Сојузниот извршен совет за наредната година (во понатамошниот текст: основ за определување на боречкиот додаток), зависно од траењето на учеството во Народноослободителната борба, и тоа:

1) за учесниците на НОБ од 1941 година и учесниците на Шпанската граѓанска војна — во височина од 100% од таа разлика;

2) за учесниците на НОБ од 1942 година — во височина од 90% од таа разлика;

3) за учесниците на НОБ од 1943 година (пред 9 септември) — во височината од 60% од таа разлика.

Сојузниот извршен совет го утврдува основот за определување на боречкиот додаток според движењето на личните доходи во изминатиот период.

Како личен доход според кој се определува боречкиот додаток се зема месечниот износ на личниот доход кој е исплатен исклучиво за работа во редовно работно време во текот на месецот за кој се определува боречкиот додаток. За деновите поминати во работа за кои е исплатен надоместок на личниот доход се зема како просечен месечен износ на личниот доход соодветниот износ на основот од кој е определен тој надоместок.

За учесниците на НОБ чиј личен доход врз основа на договорот за работа е утврден во целина или делумно во вид на определен процент — провизија, како личен доход според кој се определува боречкиот додаток се зема месечниот износ на личниот доход намален за 20%.

Член 4

На учесник на НОБ кој привремено се наоѓа во работен однос му се продолжува правото на боречки додаток ако во моментот на престанокот на работниот однос му е исплатуван тој додаток или ако би имал право на тој додаток врз основа на месечниот износ на личниот доход остварен во изминатиот месец.

Во тоа раздобје боречкиот додаток му припаѓа на учесникот на НОБ ако и додека има право на паричен надоместок според прописите за материјалното обезбедување на лицата што се привремено во работен однос. За тоа време на учесникот на НОБ му припаѓа дел од боречкиот додаток кој му припаѓа во моментот на престанокот на работниот однос. Овој дел на боречкиот додаток се определува во ист процент во кој на учесникот на НОБ му е определен паричниот надоместок.

Член 5

Боречкиот додаток влегува во основот за определување на материјалното обезбедување и привремениот надоместок што на инвалид на трудот му припаѓа според прописите за инвалидското осигурување, како и во основот за определување на надоместокот на личниот доход според прописите за здравственото осигурување.

Член 6

Правото на боречки додаток престанува со исполнување на условите за здобивање со право на лична односно старосна пензија, како и со здобивање со право на инвалидска пензија.

Член 7

За правото на боречки додаток решаваат општинските органи на управата надлежни за работите на социјалната заштита (во понатамошниот текст: надлежниот орган на управата) врз основа на пензискиот односно работниот стаж утврден од страна на органот надлежен за утврдување на тој стаж.

Постапка за остварување право на боречки додаток поведува надлежниот орган на управата по барање на странката.

Решението со кое е признаено правото на боречки додаток му се доставува заради извршување на исплатителот на личниот доход, со налог за исплата на додатокот. Решението мора да ги содржи сите елементи врз основа на кои, со помош на податоците за личниот доход, може за секој месец да се утврди износот на боречкиот додаток.

Член 8

Боречкиот додаток припаѓа од денот кога учесникот на НОБ ги исполнил условите за здобивање со право на тој додаток, ако барањето за остварување на боречкиот додаток го поднесол во рок од три месеци од денот на исполнувањето на условите за здобивање со право на тој додаток.

Ако е барањето поднесено по истекот на рокот од три месеци, боречкиот додаток припаѓа од првиот ден на наредниот месец по поднесувањето на барањето како и за три месеци назазад.

Член 9

Боречкиот додаток се определува во месечен износ и се исплатува заедно со личниот доход.

Исплатителите на личниот доход им го определуваат и исплатуваат како аконтација боречкиот додаток на учесниците на НОБ на кои правото на боречки додаток им е признаено со решение на надлежниот орган на управата, и тоа за секој месец во кој личниот доход (член 3 став 3) на учесникот на НОБ не го достигнал износот на пропишаната основица за определување на боречкиот додаток. Боречкиот додаток мора да биде посебно искажан во платниот список односно во писмената пресметка на личниот доход. Оваа исплата се врши привремено на товар на средствата на исплатителите на личниот доход односно на товар на средствата што им ги става на располагање надлежниот орган на управата. Конечниот износ на боречкиот додаток исплатителите на личниот доход го определуваат, врз основа на пресметување на вкупно исплатениот износ на боречкиот додаток и вкупниот личен доход што учесникот на НОБ го остварил во редовното работно време во текот на тримесечниот пресметковен период.

Надлежните органи на управата им ставаат на располагање на исплатителите на личниот доход средства потребни за исплата на боречкиот додаток во вид на аконтации, и тоа до 50% од вкупно исплатениот износ на име боречки додаток во изминатиот пресметковен период.

Конечно пресметување помеѓу исплатителите на личниот доход и надлежните органи на управата ќе се изврши во рок од 15 дена по донесувањето на завршната сметка.

По исклучок од одредбата на ставот 1 од овој член, боречкиот додаток го исплатува надлежниот орган на управата кога ќе дојде до примена на членот 4 од овој закон.

Член 10

Средствата за исплата на боречкиот додаток им се обезбедуваат на надлежните органи на управата во сојузниот буџет.

Надлежните органи на управата им ги ставаат потребните средства на располагање на исплатителите на личниот доход по пресметки или како аконтација во смисла на членот 9 од овој закон.

Член 11

Исплатителите на личниот доход се должни на надлежниот орган на управата да му доставуваат податоци за личниот доход на подносителите на барањата за боречки додаток и други податоци потребни за решавање за правото на боречки додаток.

Надлежниот орган на управата има право да врши контрола на правилноста на утврдувањето на износите и исплатата на боречкиот додаток од страна на исплатителите на личните доходи.

Податоците за исплатениот личен доход остварен во редовно работно време и за надоместоците на личниот доход на учесниците во НОБ на кои се исплатува боречки додаток, како и за бројот на деновите за кои се извршени исплати на личниот доход односно надоместок, исплатителот на личниот доход е должен да му ги доставува на надлежниот орган на управата во рок од 15 дена по составувањето на периодичната пресметка, заради следење на движењето на боречкиот додаток и исплата на аконтациите на исплатителите на личниот доход.

Член 12

По исклучок од членот 3 ст. 1 и 2 на овој закон, основот за утврдување на боречкиот додаток кој стасува во 1964 година се определува во височина од 35.000 динари а на боречкиот додаток кој стасува во 1965 година — во височина од 40.000 динари месечно.

Член 13

Републиките можат на товар на своите средства да предвидат износ поголем од износот на основот

за определување на боречкиот додаток според членот 3 став 1 и членот 12 од овој закон.

Член 14

По исклучок од членот 7 став 1 на овој закон, за правото на боречки додаток по барањата поднесени или што ќе бидат поднесени до крајот на 1964 година решаваат комуналните заводи за социјално осигурување надлежни за решавање за правата од пензиското осигурување (во понатамошниот текст: надлежниот завод), со тоа што боречкиот додаток се определува во височина на разликата помеѓу просекот на месечниот личен доход остварен во првото полугодие и основот од 35.000 динари.

Член 15

Одговорното лице на исплатител на личните доходи ќе се казни за прекршок со парична казна до 50.000 динари:

1) ако го ускрати или ограничи правото на учесник на НОБ на боречки додаток што на овој му е признаено со решение на надлежниот орган на управата (член 9 став 2);

2) ако ускрати давање одделни податоци на надлежниот општински орган на управата или даде неточни податоци и известувања, или ако оневозможи контрола на правилноста на утврдувањето на износот и исплатата на боречкиот додаток (член 11 ст. 1 и 2);

3) ако не достави определени податоци во рокот предвиден во членот 11 став 3 на овој закон.

Член 16

На учесниците на НОБ на кои на денот на влегувањето во сила на овој закон им припаѓа посебен додаток според членот 265а од Законот за пензиското осигурување („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 51/57, 44/58, 27/59, 48/59, 10/61, 22/62 и 53/62), надлежните заводи ќе им го пресметаат тој додаток по службена должност на износ на боречкиот додаток според овој закон.

На учесниците на НОБ од ставот 1 на овој член надлежните заводи ќе им ја исплатат и разликата помеѓу посебниот додаток и боречкиот додаток од 1 јули 1964 година до 31 декември 1964 година и тоа само за време за кое примале посебен додаток.

Надлежниот завод ќе го исплати боречкиот додаток кој стасува во 1964 година како по решенијата што тој ќе ги донесе (член 14) така и по решенијата што ќе ги донесе надлежниот орган на управата.

Член 17

Надлежните заводи завршените предмети на корисниците на боречкиот додаток ќе им ги отстапат на општинските органи на управата надлежни за работите на социјалната заштита во текот на јануари 1965 година. Предавањето на нерешените предмети ќе го извршат по окончување на постапката. За предавањето на предметите надлежниот завод ќе ги известува по писмен пат исплатителите на личниот доход.

Надлежните органи на управата веднаш по приемот на предметите ќе донесат по службена должност за сите корисници на боречки додаток на кои за декември 1964 година им припаѓал боречки додаток ново решение за правото на боречки додаток според основот за утврдување на боречкиот додаток пропишан за 1965 година (член 12).

Член 18

Надлежните органи на управата се грижат за законито, правилно и брзо остварување на правото на боречки додаток.

Надлежните органи на управата се должни да водат евиденција за сите учесници на НОБ на кои им е признаено правото на боречки додаток.

Член 19

Сојузниот секретар за здравство и социјална политика, во спогодба со сојузниот секретар за труд, денесува поблиски прописи за начинот на определување на боречкиот додаток, за начинот

и постапката за пресметување помеѓу исплатителите на личниот доход и надлежните органи на управата, за евиденциите за учесниците на НОБ на кои им е признаено правото на боречки додаток кои треба да ги водат надлежните органи на управата и за елементите што треба да ги содржи решението за признавање правото на боречки додаток.

Член 20

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи членот 265а од Законот за пензиското осигурување, како и одредбите на други прописи што се однесуваат на определувањето височината на посебниот додаток.

По исклучок од ставот 1 на овој член, останува во сила до 31 декември 1964 година одредбата на ставот 6 од членот 265а на Законот за пензиското осигурување во поглед на обезбедувањето на средства за исплата на боречкиот додаток според овој закон.

Член 21

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

721.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНИ НА ЗАКОНОТ ЗА СОЈУЗНИОТ БУЏЕТ ЗА 1964 ГОДИНА

Се прогласува Законот за измени на Законот за Сојузниот буџет за 1964 година, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 25 декември 1964 година и на седницата на Организационо-политичкиот собор од 28 декември 1964 година.

П. Р. бр. 117
29 декември 1964 година
Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ЗА К О Н

ЗА ИЗМЕНИ НА ЗАКОНОТ ЗА СОЈУЗНИОТ БУЏЕТ ЗА 1964 ГОДИНА

Член 1

Во Законот за Сојузниот буџет за 1964 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 52/63 и 46/64) во членот 2 алинеите 1, 3 и 4 се менуваат и гласат:

1 дел — расходи на сојузните органи, установи и организации, во износ од динари 65.207.000.000;

3 дел — расходи за општи општествени потреби, во износ од динари 80.225.000.000;

4 дел — дотации за републиките, во износ од динари 57.375.000.000.

Член 2

Во посебниот дел на Сојузниот буџет за 1964 година во одделот „Расходи“ 1 дел, 44 раздел износот: „2.363.400.000“ се заменува со износот: „2.593.400.000“, на обете места.

Во 1 дел, 50 раздел, партија 207 износот: „1.448.000.000“ се заменува со износот: „1.048.000.000“,

а партија 208 износот: „12.400.000.000“ се заменува со износот: „13.670.000.000“. Во истиот раздел вкупниот износ: „13.848.000.000“ се заменува со износот: „14.718.000.000“.

Во 1 дел вкупниот износ: „64.107.000.000“ се заменува со износот: „65.207.000.000“.

Во 3 дел, 20 раздел износот: „29.750.000.000“ се заменува со износот: „30.350.000.000“ на обете места. Во 21 дел, партија 232 износот: „42.300.000.000“ се заменува со износот: „40.925.000.000“, вкупно износот: „43.450.000.000“ се заменува со износот: „42.075.000.000“.

Во 3 дел вкупниот износ: „81.000.000.000“ се заменува со износот: „80.225.000.000“.

Во 4 дел, 1 раздел, глава 2, партија 238 износот: „1.300.000.000“ се заменува со износот: „975.000.000“, а вкупно износот: „7.060.000.000“ се заменува со износот: „6.735.000.000“. Во 1 раздел вкупно износот: „57.700.000.000“ се заменува со износот: 57.375.000.000“.

Во 4 дел вкупниот износ: „57.700.000.000“ се заменува со износот: „57.375.000.000“.

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

722.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ОСНОВНИОТ ЗАКОН ЗА КОМУНАЛНИТЕ ТАКСИ

Се прогласува Основниот закон за комуналните такси, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 25 декември 1964 година и на седницата на Стопанскиот собор од 25 декември 1964 година.

П. Р. бр. 112
28 декември 1964 година
Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ОСНОВЕН ЗАКОН ЗА КОМУНАЛНИТЕ ТАКСИ

Член 1

Комуналните такси ги пропишуваат општински собранија.

Член 2

Комуналните такси се плаќаат за користење предмети и услуги што со тарифата на комуналните такси ќе ги утврди општинското собрание.

Член 3

Предметите и услугите на кои општинското собрание може да воведува комунални такси ги определува републиката со свој пропис.

Со прописот на републиката можат да се утврдат и максимални граници на комуналните такси.

Член 4

Комунални такси не можат да се воведуваат:

- 1) на списите и дејствијата во управната и судската постапка;
- 2) на предметите за кои е пропишано плаќање данок на имот;
- 3) на прометот на предмети и услуги;
- 4) на услугите за чие вршење е договорен или со тарифа пропишан непосреден надоместок;
- 5) на користењето на предмети и услуги од страна на воени единици и установи во врска со нивната редовна дејност.

Член 5

Височината на комуналните такси не може да се одмерува според вредноста на предметите, извршениот промет или остварениот приход.

Член 6

Такса за привремен престој во туристички места и такса за користење слободни површини за кампови и шатори, не плаќаат странски државјани кои според меѓународните спогодби се ослободени од плаќање други такси и даноци.

Такси од ставот 1 на овој член не плаќаат ниту други странски државјани за кои ослободувањето од плаќање на тие такси е предвидено со посебна меѓународна спогодба.

Член 7

Правото на наплата на комуналната такса застарува за две години по истекот на годината во која требало да се плати таксата, а правото на враќање на повеќе платената комунална такса — за две години по истекот на годината во која таксата била платена.

Член 8

Уредбата за општински такси („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 3/60, 6/61 и 48/61) престанува да важи на 1 април 1965 година.

Член 9

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“, а ќе се применува од 1 април 1965 година.

723.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ОСНОВНИОТ ЗАКОН ЗА УТВРДУВАЊЕ НА КАТАСТАРСКИОТ ПРИХОД

Се прогласува Основниот закон за утврдување на катастарскиот приход, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 25 декември 1964 година и на седницата на Стопанскиот собор од 25 декември 1964 година.

П. Р. бр. 109
26 декември 1964 година
Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ОСНОВЕН ЗАКОН

ЗА УТВРДУВАЊЕ НА КАТАСТАРСКИОТ ПРИХОД

I. Општи одредби

Член 1

Катастарскиот приход служи како основица за плаќање придонес од личниот доход од земјоделска дејност, како и за други цели определени со посебен закон.

Член 2

Катастарскиот приход опфаќа приход од растително производство и приход од сточарство.

Член 3

Катастарскиот приход од растително производство се утврдува според површината на земјиштето, начинот на искористување на земјиштето, катастарската култура, катастарската класа, трошоците на производството и цените на земјоделските производи.

Член 4

Приходот од растително производство е парична вредност на просечниот принос од земјиште кој се постигнува на еден хектар површина, според вообичаената структура на производство и начинот на обработката на земјиштето, а по одбивање на просечните материјални трошоци.

Член 5

Просечниот принос врз основа на кој се утврдува катастарскиот приход од растително производство е количина производи кое се добива на 1 хектар површина, сметајќи го просекот за последните 5 години.

Член 6

Просечни материјални трошоци што се одбиваат од паричната вредност на просечниот принос од земјиште се редовните издатоци кои ги бара вообичаениот начин на стопанисување и кои се потребни за добивање на просечниот принос.

Во просечните материјални трошоци влегува и амортизацијата на земјоделските згради, на земјоделскиот инвентар, на овошниците и лозјата.

Во просечни материјални трошоци не влегува вредноста на потрошениот човечки труд.

Член 7

Приходот од сточарство е парична вредност на: прирастот на сточниот фонд, млекото, волната и другите производи што ги дава постојниот сточен фонд, по одбивање на просечните материјални трошоци за исхрана и нега на добитокот и на амортизацијата на зградите и инвентарот потребни за чување и исхрана на добитокот.

Приходот од сточарство се вклучува во приходот од растително производство со зголемување на цената на храната за добиток која служи за исхрана на добитокот.

Член 8

Катастарскиот приход се утврдува за секоја катастарска култура и катастарска класа на земјиште во рамките на катастарска околија.

Член 9

Катастарскиот приход се утврдува врз основа на просечните приноси и просечните трошоци на производство на површините на индивидуалните стопанства за секоја катастарска окслија.

Член 10

За секоја катастарска околија се утврдува скалата (лествица) на катастарскиот приход, и тоа по класите за секоја катастарската култура.

Член 11

Просечните приноси се утврдуваат врз основа на собраните податоци од избраното земјиште, статистичките и други податоци.

II. Утврдување на просечниот принос**Член 12**

Просечните приноси на земјоделски производи по 1 хектар, кои произлегуваат од пресметката на катастарскиот приход за целата република, не можат да бидат помали од републичките просечни приноси на петгодишно производство по 1 хектар, утврдени според податоците на статистичката служба, а според структурата на производството.

Директорот на Сојузниот завод за статистика ќе донесе упатство за начинот на евидентирање на приносите и цените на одделни земјоделски производи за кои се утврдува катастарскиот приход.

Член 13

Структурата на земјоделското производство во катастарската околина се утврдува, по правило, според годината која ѝ претходи на годината во која се утврдува катастарскиот приход, и тоа:

1) за ниви — според процентите на застапеноста на површините под главни посеви според податоците на статистичката служба, применети врз вкупните катастарски површини на нивите.

Површините под индустриски растенија им се додаваат на површините под пченка.

Површините под градини им се додаваат на површините под окопавината што е најзастапена во катастарската околина;

2) за овошници — според процентите на застапеноста на бројот на стеблата од одделни видови овошници во вкупниот број на стеблата според податоците на статистичката служба, применети врз вкупните катастарски површини на овошниците.

III. Утврдување на бруто приход**Член 14**

Бруто приходот од нивите во катастарската околина се утврдува според површината на нивите под главни посеви: стрни жита, пченка, нивски зеленчук и крмни растенија.

Утврдувањето на бруто приходот од површините на нивите од крмни растенија се врши само од површините на кои крмните растенија се одгледуваат како посеви.

Бруто приходот од овошници се утврдува според вредноста на приносот на плодови од родните стебла на овошјето и вредноста на пасиштето, сеното и други споредни производи од овошниците.

Бруто приходот од лозја се утврдува според вредноста на приносот на грозје од пењушка од просечниот број на родните пењушки на еден хектар.

Бруто приходот од ливади и пасишта се утврдува според приносот во сено.

Бруто приходот од шуми се утврдува според вредноста на дрвјата, природните услови за производство и според економските услови и можностите за експлоатација.

Бруто приходот од третјари и мочуришта се утврдува според вредноста на трската, рогожата и другите производи.

IV. Цени на земјоделските и шумските производи**Член 15**

Цените на земјоделските и шумските производи за кои се пресметува катастарскиот приход се утврдуваат според откупните цени на земјоделските про-

изводи или според цените што се формираат слободно на пазарат, земајќи ги предвид и сите други услови за уновчување на производите.

Утврдувањето на цените во смисла на ставот 1 од овој член како и на цените на материјалните трошоци, ќе се регулира со републички прописи.

V. Постапка за утврдување на скалите на катастарскиот приход**Член 16**

Скалите на катастарскиот приход по катастарскиот околии за територијата на општината ги утврдува општинското собрание.

Начинот за усогласување на скалите на катастарскиот приход помеѓу катастарските околии и за одобрување на катастарските скали ќе се пропише со републички закон.

Член 17

Ако по утврдувањето на катастарскиот приход суштествено се изменат условите за стопанисување на индивидуалните земјоделски производители или суштествено се изменат другите основи по кои се утврдуван катастарскиот приход, републиката може да одлучи да пристапи кон утврдување на новиот катастарски приход за одделни катастарски околии или за целата територија на републиката.

Ако околностите од ставот 1 на овој член настапат на целата територија на Југославија, Сојузната скупштина може да одлучи да се пристапи кон утврдување на новиот катастарски приход за целата територија на Југославија.

VI. Преодни и завршни одредби**Член 18**

Катастарскиот приход утврден според прописите што важеле пред влегувањето во сила на овој закон ќе се применува како основица за плаќање придонес од личниот доход од земјоделска дејност сè до неговата измена во смисла на членот 17 на овој закон.

Член 19

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престануваат да важат одредбите од чл. 28 до 37 и 44 до 46 од Уредбата за катастарот на земјиштето („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 43/53, 23/56, 52/59 и 13/61) и Упатството за начинот на утврдувањето на катастарскиот приход („Службен лист на СФРЈ“, бр. 31/63 и 34/64).

Член 20

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

724.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ОСНОВНИОТ ЗАКОН ЗА ПРИВРЕМЕНИОТ НАЧИН НА ПЛАЌАЊЕ НА ПРИДОНЕСИТЕ И ДАНОЦИТЕ НА ГРАЃАНИТЕ**

Се прогласува Основниот закон за привремениот начин на плаќање на придонесите и даноците на граѓаните, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 25 декември 1964

година и на седницата на Стопанскиот собор од 25 декември 1964 година.

П. Р. бр. 108
26 декември 1964 година
Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р

ОСНОВЕН ЗАКОН

ЗА ПРИВРЕМЕНИОТ НАЧИН НА ПЛАЌАЊЕ НА ПРИДОНЕСИТЕ И ДАНОЦИТЕ НА ГРАЃАНИТЕ

Член 1

До денот на почетокот на применувањето на прописите на општествено-политичките заедници за воведувањето на придонеси и даноци и за стопите на тие придонеси и даноци кои се донесуваат врз основа на Основниот закон за придонесите и даноците на граѓаните (во понатамошниот текст: Основниот закон), а најдоцна до 28 февруари 1965 година односно додека не се изврши обложувањето на одделни придонеси и даноци според членот 133 од Основниот закон, обврзниците на придонесите од личните доходи и обврзниците на даноците ќе ги плаќаат придонесите од личните доходи односно даноците според одредбите на овој закон.

Член 2

Обврзниците на придонесот од личниот доход од работен однос ќе го плаќаат придонесот од личниот доход според одредбите на Законот за придонесот за буџетите од личниот доход на работниците („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 17/61, 44/61, 52/61 и 30/62) и според прописите донесени врз основа на тој закон што важеле во 1964 година.

Член 3

Обврзниците на придонесот од личниот доход од самостојно вршење занаетчиски и други стопански дејности кој според Основниот закон се плаќа во процент од секој поединечно остварен бруто приход, ќе го плаќаат овој придонес според збирот на стопите на данокот на доход и општинскиот локален данок во 1964 година по точката 5 од Одлуката за нормите на данокот на доход за 1963 година („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 5/63), чија важност е продолжена и за 1964 година со Одлуката за нормите на данокот на доход за 1964 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 51/63) и по одлуките на општинските собранија за општинскиот локален данок донесени врз основа на Основниот закон за општинскиот локален данок и за месниот самопридонес („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 19/55, 19/57, 55/57, 52/58 и 52/59) и републичкиот закон за општинскиот локален данок.

Член 4

Обврзниците на придонесот од личниот доход од авторски права, патенти и технички унапредувања ќе го плаќаат придонесот на приходите по стопите предвидени со Законот за данокот на приходите од авторските права и за фондот за унапредување на културните дејности („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 24/60 и 16/61) и прописите донесени врз основа на тој закон.

Член 5

Обврзниците на придонесите од личниот доход од земјоделска дејност, од личниот доход од самостојно вршење занаетчиски и други стопански дејности освен обврзниците од членот 3 на овој закон, од личниот доход од самостојно вршење интелектуални услуги, обврзниците на данокот на приходите од згради и обврзниците на данокот на приходите од имот и имотни права, кои во 1964 година пла-

ќаат данок на доход и општински локален данок, ќе плаќаат аконтација на придонесите односно даноците според последниот облог со данок на доход и со општински локален данок извршен врз основа на одредбите од Уредбата за данокот на доход („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 22/61, 30/62 и 42/62), Основниот закон за општинскиот локален данок и за месниот самопридонес, како и врз основа на прописите донесени врз основа на таа уредба односно тој закон.

Член 6

Приходите наплатени до крајот на февруари 1965 година на име придонес од личниот доход од работен однос и приходите наплатени до крајот на март 1965 година на име аконтација на придонесот од личниот доход од земјоделска дејност ќе се делат привремено помеѓу општината, околицата, автономната покраина, републиката и федерацијата според односот на учеството на тие општествено-политички заедници во заедничките видови приходи во 1964 година, ако со закон на републиката привремената распределба на тие приходи помеѓу општината, околицата, автономната покраина и републиката не се регулира на друг начин.

Со закон на републиката може да се регулира начинот на привремената распределба на наплатените приходи од другите придонеси и даноци помеѓу општината, околицата, автономната покраина и републиката, освен придонесите од ставот 1 на овој член и освен придонесите и даноците кои според Основниот закон за финансирањето на општествено-политичките заедници ѝ припаѓаат само на општината.

Член 7

Конечното пресметување и распределба на наплатените приходи од придонесот од личниот доход од работен однос на општествено-политичките заедници ќе се изврши според пропишаните стопи на сојузниот, републичкиот и општинскиот придонес од личниот доход од работен однос за 1965 година најдоцна до 31 март 1965 година.

Конечното пресметување и распределба на наплатените приходи како аконтација на име придонес од личниот доход од земјоделска дејност на општествено-политичките заедници ќе се изврши според обложениот придонес по стопите на секоја политичка заедница најдоцна до 30 април 1965 година, а конечното пресметување и распределба на наплатените приходи како аконтација на име придонес од членот 6 став 2 на овој закон — до 31 мај 1965 година.

Член 8

* Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“, а ќе се применува од 1 јануари 1965 година.

725.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРИВРЕМЕННО ФИНАНСИРАЊЕ НА УСТАНОВИТЕ ШТО СЕ ФИНАНСИРАНИ СПОРЕД ОДРЕДБИТЕ НА ЗАКОНОТ ЗА БУЏЕТИТЕ И ФИНАНСИРАЊЕТО НА САМОСТОЈНИТЕ УСТАНОВИ

Се прогласува Законот за привремено финансирање на установите што се финансирани според одредбите на Законот за буџетите и финансирањето на самостојните установи, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 25 декември 1964 година и на седницата на Организа-

ционо-политичкиот собор од 28 декември 1964 година.

П. Р. бр. 118
29 декември 1964 година
Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ПРИВРЕМЕНО ФИНАНСИРАЊЕ НА УСТАНОВИТЕ ШТО СЕ ФИНАНСИРАНИ СПОРЕД ОДРЕДБИТЕ НА ЗАКОНОТ ЗА БУЏЕТИТЕ И ФИНАНСИРАЊЕТО НА САМОСТОЈНИТЕ УСТАНОВИ

Член 1

До донесувањето и влегувањето во сила на сојузен закон со кој ќе се регулираат финансирањето и распределбата на доходот во установите, установите врз кои до денот на влегувањето во сила на овој закон се применувани одредбите од Законот за буџетите и финансирањето на самостојните установи, ќе се финансираат на начинот утврден со одредбите на тој закон што биле во сила на 31 декември 1964 година, ако со републички закон не е определено поинаку.

Член 2

Овој закон влегува во сила на 1 јануари 1965 година.

726.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА НОРМИТЕ НА АМОТИЗАЦИЈАТА НА ОСНОВНИТЕ СРЕДСТВА НА СТОПАНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

Се прогласува Законот за измени и дополненија на Законот за нормите на амортизацијата на основните средства на стопанските организации, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 25 декември 1964 година и на седницата на Стопанскиот собор од 25 декември 1964 година.

П. Р. бр. 110
26 декември 1964 година
Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА НОРМИТЕ НА АМОТИЗАЦИЈАТА НА ОСНОВНИТЕ СРЕДСТВА НА СТОПАНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

Член 1

Во Законот за нормите на амортизацијата на основните средства на стопанските организации

(„Службен лист на СФРЈ“, бр. 52/63 и 22/64) членот 17 се менува и гласи:

„Стопанските организации од областа на шумарството и дрвната индустрија плаќаат амортизација за шумските патишта што се нивни основни средства, а со кои се служи и јавниот сообраќај, по нормата што е пропишана за патиштата во јавниот сообраќај“.

Член 2

Членот 20 се менува и гласи:

„Општинското собрание може да ја намали нормата на амортизацијата односно да ослободи од плаќање амортизација угостителски и други стопански и работни организации за објектите што даваат услуги на исхрана или сместување, како и одморалишта, а за времето кога овие објекти не работат или работат со значително намален капацитет.“

Стопанските организации што ги користат олесненијата или ослободувањето од ставот 1 на овој член се должни книговодствените отпишувања (исправки) на вредноста на основните средства да ги вршат со примена на фиксна норма, односно со примена на најниската амортизациона норма — ако е нормата определена во распон.“

Член 3

Во Тарифата на нормите на амортизацијата на основните средства на стопанските организации, која е составен дел од Законот за нормите на амортизацијата на основните средства на стопанските организации во одделот 2 под редниот број 51 по текстот под б) се додава нов текст под в), кој гласи:

„в) хидробуси и хидрокримни бродови — — — —	8,0—11,0“.
Во одделот 5 текстот на редните бр. 91 и 92 се менува и гласи:	
„91 Специфичен инвентар:	
а) угостителство (753-4, 776-1-2-9) — — — —	20,0
б) угостителство и трговија (751, 776-3-4, 791, 792, 793 и 794) —	15,0
92 Друг инвентар — — — —	10,0“.

Член 4

Овој закон влегува во сила на 1 јануари 1965 година.

727.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОПОЛНЕНИЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ПЛАЌАЊЕ НА ПРИДОНЕСОТ ОД ДОХОДОТ ОСТВАРЕН СО ВРШЕЊЕ ОПРЕДЕЛЕНИ ДЕЛНОСТИ

Се прогласува Законот за дополнение на Законот за ослободување од плаќање на придонесот од доходот остварен со вршење определени дејности, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 25 декември 1964 година и на седницата на Стопанскиот собор од 25 декември 1964 година.

П. Р. бр. 113
26 декември 1964 година
Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ЗАКОН**ЗА ДОПОЛНЕНИЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ПЛАЌАЊЕ НА ПРИДОНЕСОТ ОД ДОХОДОТ ОСТВАРЕН СО ВРШЕЊЕ ОПРЕДЕЛЕНИ ДЕЈНОСТИ****Член 1**

Во Законот за ослободување од плаќање на придонесот од доходот остварен со вршење определени дејности („Службен лист на СФРЈ“, бр. 26/64) во членот 1 на крајот на точката 12 точката се заменува со точка и записка и по тоа се додаваат тринаесет нови точки, кои гласат:

- „13) бродоградба
- 14) производство на производи на дрвната индустрија;
- 15) производство на концентрирана храна за добиток;
- 16) производство на производи на уметничкото занаетчиство;
- 17) производство на мелнички производи од жит;о;
- 18) пекарска;
- 19) производство на шеќер;
- 20) печатење весници од страна на новински претпријатија;
- 21) ловство;
- 22) туристичко посредување;
- 23) угостителска;
- 24) комунална;
- 25) занаетчиски услуги, освен услугите на градежното занаетчиство.“

Член 2

Одредбите од членот 1 точ. 13 до 22 на овој закон ќе се применуваат од 1 јануари 1964 година, а одредбите од членот 1 точ. 23 до 25 на овој закон — од 1 јануари 1965 година.

По исклучок од одредбата на ставот 1 од овој член, за дејноста производство на градежна столарија придонесот од доходот на стопанските организации нема да се пресметува ниту по завршните сметки за 1963 година.

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

728.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

УКАЗ**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА ОРГАНИЗАЦИЈАТА НА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ ПОШТИ, ТЕЛЕГРАФИ И ТЕЛЕФОНИ**

Се прогласува Законот за измени и дополненија на Законот за организацијата на Југословенските пошти, телеграфи и телефони, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 25 ноември 1964 година и на седницата на Стопанскиот собор од 25 декември 1964 година.

П.Р. бр. 115

26 декември 1964 година
БелградПретседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.**ЗАКОН****ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА ОРГАНИЗАЦИЈАТА НА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ ПОШТИ, ТЕЛЕГРАФИ И ТЕЛЕФОНИ****Член 1**

Во Законот за организацијата на Југословенските пошти, телеграфи и телефони („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 50/60 и 16/61) членот 14 се менува и гласи:

„Цените за поштенски, телеграфски и телефонски услуги во внатрешниот сообраќај, освен за обични писма и поштенски картички, ги определува птт претпријатието.

Цените за обични писма и поштенски картички во внатрешниот сообраќај се единствени и нив ги определува Заедницата на ЈПТТ.

Цените за поштенски, телеграфски и телефонски услуги во меѓународниот сообраќај ги определува Заедницата на ЈПТТ во согласност со меѓународните конвенции, аранжмани и правилници од областа на поштенскиот, телеграфскиот и телефонскиот сообраќај.

Заедницата на ЈПТТ ја донесува номенклатурата на поштенските, телеграфските и телефонските услуги, ги определува распоните на тежината на поштенските пратки, зоните на оддалеченоста и скалите на осигурувањето за вредносните пратки и услугите во платниот промет преку пошти.

При определувањето на цените за поштенски, телеграфски и телефонски услуги, птт претпријатието и Заедницата на ЈПТТ се должни да се придржуваат кон одредбите на прописите донесени според ставот 4 од овој член.“

Член 2

Членот 15 се брише.

Член 3

По членот 31 се додава нов член 31а, кој гласи:
„Секое птт претпријатието е должно без надоместок да им овозможи на други птт претпријатија вршење телеграфски и телефонски услуги со посредство на свои капацитети, ако е тоа потребно за извршување на тие услуги.

Птт претпријатијата се должни превозот на поштенските пратки во внатрешниот и меѓународниот сообраќај да го организираат и да го вршат според Општиот ред на превозот на поштенските пратки.

Со Општиот ред на превозот на поштенските пратки се уредуваат организацијата и начинот на превозот на поштенските пратки и меѓусобните односи на птт претпријатијата што учествуваат во вршењето на тој превоз.

Општиот ред на превозот на поштенските пратки го донесува Заедницата на ЈПТТ.“

Член 4

Членот 43 се менува и гласи:

„Цената за поштенска, телеграфска и телефонска услуга птт претпријатието ја наплатува од корисникот што ја бара услугата

Приходите од сите поштенски, телеграфски и телефонски услуги во внатрешниот сообраќај и приходите од појдовни удели од услугите во меѓународниот сообраќај влегуваат во вкупниот приход на птт претпријатието што ги наплатило цените на услугите.

Во приходот остварен од дојдовни удели и транзитни удели од поштенските, телеграфските и телефонските услуги во меѓународниот сообраќај, по извршено пресметување со странски поштенски, телеграфски и телефонски управи птт претпријатијата учествуваат сразмерно со својот удел во извршувањето на овие услуги.

Пресметувањето на извршените поштенски, телеграфски и телефонски услуги во меѓународниот со-

обраќај со странски поштенски, телеграфски и телефонски управи се врши според меѓународните прописи за меѓусебно пресметување на овие услуги.

Заедницата на ЈПТТ ги пресметува услугите од ставот 4 на овој член од името и за сметка на птт претпријатија и ги определува мерилата и начинот за утврдување на уделот на одделни птт претпријатија во остварениот приход од меѓународниот сообраќај.“

Член 5

Членот 44 се брише.

Член 6

Во членот 62 точка 2 зборовите: „по поштенско-телеграфско-телефонската тарифа“ се бришат.

Член 7

Во членот 82 точката 6 се менува и гласи:

„6) ги определува единствените цени за обични писма и поштенски картички во внатрешниот сообраќај и цените за поштенски, телеграфски и телефонски услуги во меѓународниот сообраќај, како и мерилата и начинот за утврдување на уделот на одделни птт претпријатија во остварениот приход од поштенски, телеграфски и телефонски услуги во меѓународниот сообраќај.“

Точката 9 се менува и гласи:

„9) ја донесува номенклатурата на поштенските, телеграфските и телефонските услуги, ги определува распоните на тежината на поштенските пратки, зоните на оддалеченоста и скалите на осигурувањето за вредносните пратки и услугите во платниот промет преку пошти;“.

По точката 9 се додава нова точка 10, која гласи:

„10) го донесува Општиот ред на превозот на поштенските пратки;“.

Досегашните точ. 10 до 15 стануваат точ. 11 до 16.

Член 8

Во членот 89 став 1 точката 3 се менува и гласи: „3) ги определува единствените цени за обични писма и поштенски картички во внатрешниот сообраќај и цените за поштенски, телеграфски и телефонски услуги во меѓународниот сообраќај, како и мерилата и начинот за утврдување на уделот на одделни птт претпријатија во остварениот приход од поштенски, телеграфски и телефонски услуги во меѓународниот сообраќај.“

Точката 5 се менува и гласи:

„5) ја донесува номенклатурата на поштенските, телеграфските и телефонските услуги, ги определува распоните на тежината на поштенските пратки, зоните на оддалеченоста и скалите на осигурувањето за вредносните пратки и услугите во платниот промет преку пошти;“.

По точката 5 се додава нова точка 6, која гласи:

„6) го донесува Општиот ред на превозот на поштенските пратки;“.

Досегашните точ. 6 до 9 стануваат точ. 7 до 10.

Член 9

Во членот 95 точка 7 зборовите: „поштенско-телеграфско-телефонските тарифи во меѓународниот сообраќај, до која“ се заменуваат со зборовите: „цените за поштенски, телеграфски и телефонски услуги во меѓународниот сообраќај, до кои“.

Член 10

Овој закон влегува во сила на 1 јануари 1965 година.

729.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ОСНОВНИОТ ЗАКОН ЗА ДАНОКОТ НА ДОБИВКИ ОД ИГРИ НА СРЕКА

Се прогласува Основниот закон за данокот на добивки од игри на среќа, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 25 декември 1964 година и на седницата на Стопанскиот собор од 25 декември 1964 година.

П. Р. бр. 111
26 декември 1964 година
Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ОСНОВЕН ЗАКОН

ЗА ДАНОКОТ НА ДОБИВКИ ОД ИГРИ НА СРЕКА

Член 1

Граѓаните и приватните правни лица кои остваруваат добивки од игри на среќа, плаќаат данок на така остварените добивки (данок на добивки).

Член 2

Основица на данокот на добивки е секоја одделна добивка од игра на среќа.

Ако добивките од игри на среќа се состојат од предмети, основица на данокот на добивки е прометната вредност на предметот во моментот на остварената добивка.

Член 3

Данок на добивки не се плаќа:

- 1) на одделни добивки на граѓани од игри на среќа во износ до 10.000 динари, и
- 2) на добивки од игри на среќа кај кои, поради начинот на спроведувањето на играта, со правилата не се утврдува однапред височината на фондот на добивките.

Член 4

Данокот на добивки ѝ припаѓа на општината на чија територија се наоѓа живеалиштето на добивачот.

Член 5

Стопите на данокот на добивки од игри на среќа се пропорционални.

Член 6

Данокот на добивки од игри на среќа се пресметува и се наплатува при исплатата на добивките. Пресметувањето и наплатувањето на данокот на добивки го врши приредувачот на игри на среќа.

Член 7

Добивките на граѓани од игри на среќа не влегуваат во вкупниот приход според кој се утврдува основицата на придонесот од вкупниот приход на граѓаните.

Член 8

Во поглед на утврдувањето на основицата на данокот на добивки, ослободувањето од данокот, промишувањето на стопите, облогот и наплатата на данокот, гаранцијата, интересот, правните средства и друго, согласно ќе се применуваат соодветните одредби од Основниот закон за придонесите и дано-

ците на граѓаните и од прописите донесени врз основа на тој закон, доколку со овој закон не е определено поинаку.

Член 9

Додека општинските собранија не ги пропишат стопите на данокот на добивки од игри на среќа, а најдоцна до 28 февруари 1965 година, ќе се применуваат стопите на данокот на доход од точката 5 под 1 и 2 на Одлуката за нормите на данокот на доход за 1963 година („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 5/63) чија важност е продолжена и за 1964 година со Одлуката за нормите на данокот на доход за 1964 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 51/63) и стопите на општинскиот локален данок според одлуките на општинските собранија за 1964 година донесени врз основа на Основниот закон за општинскиот локален данок и за месниот самопридонос („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 19/55, 19/57, 52/58 и 52/59) и прописите доведени врз основа на тој закон.

Член 10

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“, а ќе се применува од 1 јануари 1965 година.

730.

Врз основа на членот 177 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Сојузната скупштина, на седницата на Сојузниот собор од 25 декември 1964 година и на седницата на Организационо-политичкиот собор од 28 декември 1964 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ПРИВРЕМЕНО ФИНАНСИРАЊЕ ВО ПРВОТО ТРИМЕСЕЧЈЕ НА 1965 ГОДИНА НА ПОТРЕБИТЕ НА ФЕДЕРАЦИЈАТА ЗА КОИ СЕ ОБЕЗБЕДУВААТ СРЕДСТВА СО СОЈУЗНИОТ БУЏЕТ

1. До донесувањето на сојузниот буџет за 1965 година, финансирањето на потребите на федерацијата, за кои се обезбедуваат средства со сојузниот буџет, ќе се врши во првото тримесечје на 1965 година привремено сразмерно со користењето на средствата од сојузниот буџет во истото тримесечје на 1964 година, а најмногу до една четвртина од вкупните приходи распоредени со буџетот во таа година.

2. Се овластува Сојузниот извршен совет да изврши во рамките на средствата од точката 1 на оваа одлука, согласно со одредбите на Основниот закон за финансирање на општествено-политичките заедници, распоред на средствата според потребите за кои се обезбедуваат средства во сојузниот буџет.

3. Приходите што ќе се остварат во 1965 година, како и нивниот распоред извршен според точката 2 од оваа одлука, сочинуваат составен дел на приходите и нивниот распоред во сојузниот буџет за 1965 година.

4. Оваа одлука влегува во сила на 1 јануари 1965 година.

Сојузна скупштина

АС бр. 209

29 декември 1964 година
Белград

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р

Претседател
на Организационо-политичкиот собор,
Крсто Попивоца, с. р.

Претседател на
Сојузниот собор,
Мијалко Тодоровиќ, с. р.

731.

Врз основа на членот 174 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Сојузната скупштина, на седницата на Сојузниот собор од 25 декември 1964 година и на седницата на Стопанскиот собор од 25 декември 1964 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ИЗГРАДБАТА НА ХИДРОЕНЕРГЕТСКИОТ И ПЛОВИДБЕНИОТ СИСТЕМ „ГЕРДАП“

1. Југословенската инвестициона банка ќе ѝ одобри на Стопанската банка на Социјалистичка Република Србија кредит на име учество на федерацијата во финансирањето на изградбата на хидроенергетскиот и пловидбениот систем „Гердап“. Овој кредит Југословенската инвестициона банка ќе го одобри од средствата на федерацијата за инвестиции во стопанството во рамките на претсметковната вредност од инвестиционата програма во износ од 206 милијарди динари.

Износот од ставот 1 на оваа точка можат да го коригираат со договор Југословенската инвестициона банка и Стопанската банка на Социјалистичка Република Србија, а во зависност од прифаќањето на конечниот идеен проект што се изработува и се одобрува во смисла на одредбите од Спогодбата помеѓу Социјалистичка Федеративна Република Југославија и Романската Народна Република за изградбата и експлоатацијата на хидроенергетскиот и пловидбениот систем „Гердап“ на реката Дунав.

За непредвидени работи, евентуално зголемување на трошоците на откупот и отштети и зголемување на трошоците поради покачување на цените, банките ќе предвидат зголемување на кредитот од ставот 1 на оваа точка во височина до 15%.

2. Со кредитот од точката 1 на оваа одлука ќе се финансира изградбата на хидроенергетскиот и пловидбениот дел од системот „Гердап“, како и другите трошоци што се врзани за таа изградба и се предвидени во инвестиционата програма.

3. Југословенската инвестициона банка ќе го одобри кредитот од точката 1 на оваа одлука со рок за враќање од 35 години и со интерес по стопа од 2% годишно, а под услов Стопанската банка на Социјалистичка Република Србија да учествува во вкупните трошоци на инвестициите со 20%.

4. За финансирање на изградбата од точката 1 на оваа одлука ќе се користат и средства на странски кредити.

Динарската противвредност за опремата и други стоки што во врска со таа изградба се увезуваат со користење странски кредити ќе се полага во роковите за стасаност на тие кредити.

5. Југословенската инвестициона банка ќе договори со Стопанската банка на Социјалистичка Република Србија зголемување на кредитот поради зголемување на трошоците на изградбата ако зголемувањето на трошоците на изградбата настане исклучиво поради покачување општото ниво на цените и ако таквото зголемување на трошоците не ќе може да се покрие со зголемувањето на кредитот според точката 1 став 3 од оваа одлука.

Зголемувањето на трошоците на изградбата од ставот 1 на оваа точка го утврдува посебна комисија, што ја сочинуваат претставници на Југословенската инвестициона банка, од една, и претставници на Стопанската банка на Социјалистичка Република Србија и инвеститорот, од друга страна.

6. Стопанската банка на Социјалистичка Република Србија учествува со 20% и во вкупното зголемување на трошоците на изградбата.

7. Од средствата на кредитот одобрен според оваа одлука може да се финансира и набавка на специјална механизација нужна за обезбедување изведувањето на работите на изградбата на хидроенергетскиот и пловидбениот систем „Гердап“, под услов средствата ангажирани за набавка на таа механизација да се пресметаат со трошоците на из-

градбата и да се уплатуваат постепено во корист на средствата на кредитот до крајот на таа изградба.

8. Средствата на федерацијата за кредитирање на изградбата според оваа одлука ќе се обезбедуваат со годишните општествени планови на Југославија, во согласност со предвидената динамика и со можностите на таа изградба.

9. Со договор помеѓу Југословенската инвестициона банка и Стопанската банка на Социјалистичка Република Србија ќе се обезбеди извршување на обврските на Југославија спрема Романската Народна Република, кои произлегуваат од спогодбата од точката 1 став 2 на оваа одлука и од другите прописи што се донесени во врска со таа спогодба, и ќе се предвидат санкции за неисполнување на тие обврски, а особено за задоцнување во изградбата.

10. Поблиски прописи за спроведување на оваа одлука донесува, по потреба, сојузниот секретар за финансии.

11. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Сојузна скупштина

АС бр. 204
26 декември 1964 година
Белград

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

Претседател на Стопанскиот собор,
Осман Карабеговиќ, с. р.

Претседател на Сојузниот собор,
Мијалко Тодоровиќ, с. р.

732.

Врз основа на членот 161 од Законот за јавните службеници („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 53/57, 44/58, 1/59, 52/59, 27/60, 53/60, 52/61 и 31/62), Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА ПРЕСТАНОК НА ВАЖЕЊЕТО НА УРЕДБАТА ЗА ПОСЕБНИОТ ДОДАТОК НА СЛУЖБЕНИЦИТЕ НА ОРГАНИТЕ НА УПРАВАТА ВО ОБЛАСТА НА НАРОДНАТА ОДБРАНА И НА СЛУЖБЕНИЦИТЕ ШТО РАБОТАТ НА РАБОТИТЕ НА НАРОДНАТА ОДБРАНА ВО ДРУГИТЕ ОРГАНИ НА УПРАВАТА И УСТАНОВИ

Член 1

Уредбата за посебниот додаток на службениците на органите на управата во областа на народната одбрана и на службениците што работат на работите на народната одбрана во другите органи на управата и установи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 10/64) престанува да важи.

Член 2

Исплатата на посебниот додаток според поблиските прописи и решенија за определувањето на посебниот додаток донесени врз основа на Уредбата за посебниот додаток на службениците на органите на управата во областа на народната одбрана и на службениците што работат на работите на народната одбрана во другите органи на управата и установи, престанува да важи на 31 декември 1964 година.

Член 3

Оваа уредба влегува во сила на 31 декември 1964 година.

Р. п. бр. 178
29 декември 1964 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

733.

Врз основа на членот 24, во врска со членот 1 од Законот за регулирање платниот промет со странство (Девизен закон) — („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 86/46 и 52/61), сојузниот секретар за финансии издава

НАРЕДБА

ЗА ИЗМЕНА НА НАРЕДБАТА ЗА ШТЕДНИТЕ ВЛОГОВИ ВО СТРАНСКИ СРЕДСТВА ЗА ПЛАЌАЊЕ НА ИСЕЛЕНИЦИТЕ И ИСЕЛЕНИЦИТЕ-ПОВРАТНИЦИ

1. Во Наредбата за штедните влогови во странски средства за плаќање на иселениците и иселениците-повратници („Службен лист на СФРЈ“, бр. 7/64) во точката 3 ставот 2 се менува и гласи:

„По исклучок од одредбите на ставот 1 од оваа точка на странските средства за плаќање со кои ќе се здобијат иселеници-повратници по своето враќање во Југославија, како и на странските средства за плаќање што претставуваат нивни периодични примања од постојан карактер, во поглед можноста за користење и полагање на штеден влог ќе се применуваат, зависно од основот по кој се здобиени, соодветните одредби од Наредбата за располагање со девизите што ќе ги остварат граѓани („Службен лист на СФРЈ“, бр. 50/64).“

2. Оваа наредба влегува во сила на 1 јануари 1965 година.

Бр. 492-2454
22 декември 1964 година
Белград

Сојузен секретар
за финансии,
Киро Глигоров, с. р.

734.

Врз основа на точката 3 од Одлуката за одобрување регрес за рото-хартија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 48/64), во согласност со сојузниот секретар за финансии, сојузниот секретар за индустрија издава

НАРЕДБА

ЗА ДОПОЛНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА НАЧИНОТ И ПОСТАПКАТА ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА РЕГРЕСОТ ЗА РОТО-ХАРТИЈА

1. Во Наредбата за начинот и постапката за остварување на регресот за рото-хартија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 49/64) во точката 2 под 1 на крајот точката и запирката се заменуваат со запирка и се додаваат зборовите: „а ако испораката е извршена преку трговската мрежа — фактура односно копија од фактура за продажбата на рото-хартијата на трговско претпријатие и фактура односно копија од фактура од трговското претпријатие за продажбата на таа рото-хартија на новинско издавачко претпријатие односно новинска установа;“.

2. Во точката 3 под 1 на крајот точката и запирката се заменуваат со запирка и се додаваат зборовите: „а ако испораката е извршена преку трговската мрежа — спецификација на својата фактура и на фактурата на трговското претпријатие преку кое е извршена испораката на рото-хартијата за продажбата на таа рото-хартија на новинско-издавачко претпријатие односно новинска установа;“.

3. Оваа наредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 05-443/45
28 декември 1964 година
Белград

Сојузен секретар
за индустрија,
Филип Бајковиќ, с. р.

735.

Врз основа на чл. 8 и 31 став 1 од Законот за општествената контрола на цените („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 30/62), сојузниот секретар за општи стопански работи издава

Н А Р Е Д Б А
ЗА ДОПОЛНЕНИЕ НА СПИСОКОТ НА ПРОИЗВОДИТЕ И УСЛУГИТЕ ШТО СЕ ОПФАКААТ СО КОНТРОЛАТА НА ЦЕНИТЕ

1. Во Списокот на производите и услугите што се опфаќаат со контролата на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 51/63, 2/64, 12/64, 16/64, 25/64, 43/64 и 47/64) во одделот I во гранката 313, во одредбата под 10 се додава нов текст, кој гласи:

„Ако работна организација продава биено целулозно дрво, работите на контролата на трошоците на бисњето ги врши републичкиот орган надлежен за контрола на цените.“

2. Оваа наредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 1293/2
28 декември 1964 година
Белград

Сојузен секретар
за општи стопански работи,
Хакија Поздерац, с. р.

736.

Врз основа на членот 26 став 1 од Законот за општествената контрола на цените („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 30/62), сојузниот секретар за општи стопански работи издава

Н А Р Е Д Б А
ЗА ДОПОЛНЕНИЕ НА СПИСОКОТ НА ПРОИЗВОДИТЕ И УСЛУГИТЕ ШТО СЕ ОПФАКААТ СО КОНТРОЛАТА НА ЦЕНИТЕ

1. Во списокот на производите и услугите што се опфаќаат со контролата на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 51/63, 2/64, 12/64, 16/64, 25/64, 39/64, 43/64 и 47/64) во одделот II во точката 2 на крајот точката се заменува со точка и запирка и по тоа се додава нова точка 3, која гласи:

„3) поштенски, телеграфски и телефонски услуги во внатрешниот и меѓународниот сообраќај.“

2. Оваа наредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 1653/1
31 декември 1964 година
Белград

Сојузен секретар
за општи стопански работи,
Хакија Поздерац, с. р.

737.

Врз основа на членот 17, во врска со членот 13 од Законот за здруженијата, соборите и другите јавни собранија („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 51/46 и 29/47), сојузниот секретар за внатрешни работи донесува

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ОДОБРУВАЊЕ ОСНОВАЊЕТО И РАБОТАТА НА ЈУГОСЛОВЕНСКОТО ДРУШТВО ЗА ОДВОДНУВАЊЕ И НАВОДНУВАЊЕ

Се одобрува основањето и работата на Југословенското друштво за одводнување и наводнување

ње, според поднесените правила усвоени на Основачкото собрание на Друштвото одржано на 26 и 27 септември 1962 година во Оснек.

Седиштето на Друштвото е во Белград, а дејноста на Друштвото се простира на целата територија на Југославија.

Бр. 0250-15/1
15 декември 1964 година
Белград

Сојузен секретар
за внатрешни работи,
Воин Лукиќ, с. р.

738.

Врз основа на членот 4 став 1 и членот 25 став 4 од Законот за југословенските стандарди („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), директорот на Југословенскиот завод за стандардизација донесува

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ОД ОБЛАСТА НА ИСПИТУВАЊЕТО НА ХРАНАТА ЗА ДОБИТОК

1. Во издание на Југословенскиот завод за стандардизација се донесуваат следните југословенски стандарди:

Методи за испитување на храната за добиток:	
Испитување на миризбата и определување на примесите — — — — —	JUS E.A1.030
Определување на хектолитарската маса — — — — —	JUS E.A1.031
Определување на киселинскиот степен	JUS E.A1.032
Определување на натриумхлоридот — — — — —	JUS E.A1.033
Испитување на солта за добиток — — — — —	JUS E.A1.034
Определување на уреата во крмните смесови и на азотот во уреата — — — — —	JUS E.A1.035
Определување на витамините со микробислошки методи — Општи одредби — — — — —	JUS E.A1.041
Определување на витаминот А — — — — —	JUS E.A1.042
Определување на рибофлавиноот — — — — —	JUS E.A1.044
Определување на тиаминот (витаминот В1) — — — — —	JUS E.A1.046
Определување на токоферолот (витаминот Е) — — — — —	JUS E.A1.048
Определување на ниациноот (ниацинамидот) — — — — —	JUS E.A1.050
Определување на антибиотиците — Општи одредби — — — — —	JUS E.A1.060
Определување на пеницилиноот — — — — —	JUS E.A1.061
Определување на тетрациклиноот — — — — —	JUS E.A1.062
Определување на бацитрациноот — — — — —	JUS E.A1.064
Определување на стрептомициноот — — — — —	JUS E.A1.066
Определување на хлорамфениколот — — — — —	JUS E.A1.068
Определување на железото — — — — —	JUS E.A1.080
Определување на калциумот — — — — —	JUS E.A1.081
Определување на магнезиумот — — — — —	JUS E.A1.082
Определување на калиумот и натриумот — — — — —	JUS E.A1.083
Определување на сулфурот — — — — —	JUS E.A1.084
Определување на фосфорот — — — — —	JUS E.A1.085
Определување на хлорот — — — — —	JUS E.A1.086
Определување на манганот — — — — —	JUS E.A1.090
Определување на кобалтот — — — — —	JUS E.A1.091
Определување на молибденоот — — — — —	JUS E.A1.092
Определување на цинкот — — — — —	JUS E.A1.093
Определување на бакарот — — — — —	JUS E.A1.094
Определување на јодот — — — — —	JUS E.A1.095

2. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се објавени во посебно издание на Југословенскиот завод за стандардизација, кое е составен дел од ова решение.

3. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се применуваат од 1 мај 1965 година.

Бр. 09-8139
15 декември 1964 година
Белград

Директор
на Југословенскиот завод
за стандардизација,
инж. Славољуб Виторовиќ, с. р.

739.

Врз основа на членот 4 став 1, членот 25 став 4 и членот 29 став 1 од Законот за Југословенските стандарди („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), директорот на Југословенскиот завод за стандардизација донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИОТ СТАНДАРД ЗА МЕРНИ
ЛЕНТИ ЗА НАПЛАТКИ

1. Во издание на Југословенскиот завод за стандардизација се донесува следниот југословенски стандард:

Мерни ленти за наплатки за велосипеди, велосипеди со помошен мотор и мопеди — — — — — JUS K.T1.851.

2. Југословенскиот стандард од точката 1 на ова решение е објавен во посебно издание на Југословенскиот завод за стандардизација, кое е составен дел на ова решение.

3. Југословенскиот стандард од точката 1 на ова решение е задолжителен и влегува во сила на 1 мај 1965 година.

4. Престанува да важи следниот југословенски стандард:

Мерни ленти за наплатки за гуми со жичен раб за велосипеди — — — — — JUS K.T1.851 донесен со Решението за југословенските стандарди за гуми и наплатки за велосипеди („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 13/58).

5. Југословенскиот стандард од точката 4 на ова решение престанува да важи на 1 мај 1965 година.

Бр. 14-8138
15 декември 1964 година
Белград

Директор
на Југословенскиот завод
за стандардизација,
инж. Славољуб Виторовиќ, с. р.

740.

Врз основа на членот 4 став 1 и членот 25 став 4 од Законот за југословенските стандарди („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), директорот на Југословенскиот завод за стандардизација донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИОТ СТАНДАРД ЗА ГУМИ
И ВЕНТИЛИ ЗА ВОЗИЛА

1. Во издание на Југословенскиот завод за стандардизација се донесуваат следните југословенски стандарди:

Надворешни гуми за индустриски возила — — — — — JUS G.E3.207

Вентили за пневматици. Свиткани вентили 86° со метално стопало од внатрешни гуми на автомобил — — — — — JUS M.C5.935

2. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се објавени во посебно издание на

Југословенскиот завод за стандардизација, кое е составен дел од ова решение.

3. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се задолжителни и влегуваат во сила на 1 мај 1965 година.

Бр. 14-8136
15 декември 1964 година
Белград

Директор
на Југословенскиот завод за
стандардизација,
инж. Славољуб Виторовиќ, с. р.

741.

Врз основа на членот 4 став 1 и членот 25 став 4 од Законот за југословенските стандарди („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), директорот на Југословенскиот завод за стандардизација донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИОТ СТАНДАРД ЗА БЕС-
КРАЈНИ КЛИНЕСТИ РЕМЕНИ

1. Во издание на Југословенскиот завод за стандардизација се донесуваат следните југословенски стандарди:

Проверување на сметковните должини на бескрајните клинест ремени — — — — — JUS G.E2.054

Проверување на профилите на бескрајните клинест ремени за индустриска примена — — — — — JUS G.E2.055

Упатство за пакување, складирање и експлоатација на бескрајните клинест ремени — — — — — JUS G.E2.056

Услови за точноста на изработката и начин на проверување на профилите на жлебовите на ремениците за клинест ремени за индустриска примена — — — — — JUS M.C1.255

2. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се објавени во посебно издание на Југословенскиот завод за стандардизација, кое е составен дел од ова решение.

3. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се задолжителни и влегуваат во сила на 1 мај 1965 година.

Бр. 14-8137
15 декември 1964 година
Белград

Директор
на Југословенскиот завод
за стандардизација,
инж. Славољуб Виторовиќ, с. р.

ОД СЛУЖБЕНИТЕ ЛИСТОВИ
НА СОЦИЈАЛИСТИЧКИТЕ
РЕПУБЛИКИСЛУЖБЕН ЛИСТ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА
РЕПУБЛИКА БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

„Службени лист Социјалистичке Републике Босне и Херцеговине“ во бројот 39 од 17 ноември 1964 година објавува:

Решение за разрешување и назначување вршител на должноста директор на Институтот за општествено управување во Сараево;

Решение за назначување директор на Републичката управа за имотно-правни работи;

Одлука за спроведување на задолжителното здравствено реосигурување, за ризиците што задолжително се реосигуруваат, за тарифата на премиите за реосигурување, за условите и височината на надоместоците што припаѓаат за реосигурани ризици и за стопата според која ќе се издвојуваат средства за режиски додаток.

Во бројот 40 од 2 декември 1964 година нема правни прописи.

Во бројот 41 од 7 декември 1964 година објавува:

Закон за измени на Законот за експлоатација на туларска и грнчарска глина, песок, чакал и камен;

Закон за измени и дополненија на Законот за заштита на природата;

Закон за измени и дополненија на Законот за определување на градежните реони;

Закон за измени и дополненија на Законот за урбанистичкиот план;

Закон за измени и дополненија на Законот за изградба на станбени и стопански објекти на село;

Закон за измени и дополненија на Законот за надсидување;

Закон за измени и дополненија на Законот за туристичкото логорување;

Одлука за определување двегодишен мандат на половината членови на Сојузниот собор на Сојузната скупштина што ги избрал Републичкиот собор на Собранието на СР Босна и Херцеговина;

Одлука за делегирање еден член во Одборот за Наградата на Антифашистичкото веќе на народното ослободување на Југославија;

Одлука за именување членови на Советот на Адвокатската комора на БиХ;

Одлука за разрешување судија на Окружниот суд во Приедор;

Листа на индикациите и контраиндикациите за лекување со примена на факторот за лекување во природни лекувалишта.

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

„Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“ во бројот 40 од 18 ноември 1964 година објавува:

Упатство за проверување и утврдување стручна способност за самостојно обавување на занаетчиска дејност;

Исправка на Правилникот за техничко експлоатационите услови за моторните возила со кои се врши јавен превоз во патниот сообраќај.

Во бројот 41 од 25 ноември 1964 година објавува:

Деловник на Уставниот суд на Македонија.

СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА ЦРНА ГОРА

„Службени лист Социјалистичке Републике Црне Горе“ во бројот 30 од 16 ноември 1964 година објавува:

Одлука за задолжувањето на СР Црна Гора кај Југословенската инвестициона банка;

Одлука за определување рокот за склучување договори помеѓу здравствените установи и комуналните заводи за социјално осигурување во 1965 година;

Решение за разрешување досегашниот претседател и судии и за именување нов претседател, судии и нивни заменици на Советот за прекршоци при Републичкиот секретаријат за внатрешни работи;

Решение за именување членови на Советот на Вишата поморска школа во Котор што ги именува Извршниот совет;

Решение за именување членови на Советот на Републичкиот центар за културно-уметничка дејност што ги именува Извршниот совет;

Наредба за определување краишта што за време на зимата се сметаат отсечени од редовниот сообраќај;

Исправка на Законот за слатководното рибарство (пречистен текст);

Исправка на Упатството за содржината и начинот на водење евиденција на лицата осигурени според Законот за здравственото осигурување на земјоделците.

УРАДНИ ЛИСТ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЈА

„Урадни лист Социјалистичке Републике Словеније“ во бројот 29 од 1 октомври 1964 година објавува:

Наредба за ограничување користењето на електрична енергија во домаќинствата;

Наредба за измени и дополненија на Наредбата за контрола на цените на некои производи;

Извештај за резултатот на дополнителните избори за пратеник на Социјално-здравствениот собор на Собранието на СР Словенија во 53 изборна единица Марибор-Центар.

Во бројот 30 од 15 октомври 1964 година објавува:

Закон за измена на Законот за подрачјата на околиите и општините во СР Словенија;

Заклучок за изборот на повремени судии на Вишиот стопански суд на СР Словенија;

Уредба за постапката на комасацијата на земјоделските земјишта;

Одлука за условите и за височината на надоместокот за употреба на патнички автомобили на службеници за службени возења.

Во бројот 31 од 22 октомври 1964 година објавува:

Решение за именување директор на Заводот на СР Словенија за цени;

Решение за именување нови членови на Дисциплинскиот суд на СР Словенија како дисциплински суд од I степен и членови на Вишиот дисциплински суд на СР Словенија како дисциплински суд од II степен;

Решение за именување претставник на јавноста во Советот на Новинската установа „Урадни лист СР Словеније“;

Наредба за одложување спроведувањето на наредбите за ограничување користењето на електрична енергија.

Општи акти на самоуправните организации, и тоа:

Заклучок за дополнително на Заклучокот за определување придонес за здравствена заштита на пензионерите во 1964 година;

Заклучок за измени на Заклучокот за определување ризиците, условите и надоместоците, како и премиските тарифи во задолжителното здравствено реосигурување.

Во бројот 32 од 5 ноември 1964 година објавува:
Закон за помилувањето;
Резолуција за развитокот на градежништвото во СР Словенија во идниот период;
Заклучок за именување член во Одборот за Наградата на Антифашистичкото веќе на народното ослободување на Југославија;
Заклучок за изборот и разрешувањето на судии на окружен суд;
Заклучок за изборот на седум членови за Советот на Адвокатската комора на Словенија.
 Во бројот 33 од 12 ноември 1964 година објавува:
Решение за потврда на Правилата на Заедницата на препријатијата за патишта на СР Словенија.
 Општи акти на самоуправните организации, и тоа:
Заклучок за измена на Заклучокот за определување придонесот за социјално осигурување за определени категории лица што уживаат одделни права од социјалното осигурување;
Заклучок за бројот на членовите на Собранието на Републиката заедница на социјалното осигурување на работниците на СР Словенија.
 Во бројот 34 од 26 ноември 1964 година објавува:
Препорака за задачите на подрачјето на пронаоѓаштвото, новаторството и на другите подрачја на индустриската сопственост;
Решение за именување советник на Извршниот совет на Собранието на СР Словенија.

Страна

726. Указ за прогласување на Законот за измени и дополненија на Законот за нормите на амортизацијата на основните средства на стопанските организации —	972
Закон за измени и дополненија на Законот за нормите на амортизацијата на основните средства на стопанските организации —	972
727. Указ за прогласување на Законот за дополнение на Законот за ослободување од плаќање на придонесот од доходот остварен со вршење определени дејности —	972
Закон за дополнение на Законот за ослободување од плаќање на придонесот од доходот остварен со вршење определени дејности —	973
728. Указ за прогласување на Законот за измени и дополненија на Законот за организацијата на Југословенските пошти, телеграфи и телефони —	973
Закон за измени и дополненија на Законот за организацијата на Југословенските пошти, телеграфи и телефони —	973
729. Указ за прогласување на Основниот закон за данокот на добивки од игри на среќа —	974
Основен закон за данокот на добивки од игри на среќа —	974
730. Одлука за привремено финансирање во првото тримесечје на 1965 година на потребите на федерацијата за кои се обезбедуваат средства со сојузниот буџет —	975
731. Одлука за финансирање на изградбата на хидроенергетскиот и пловидбениот систем „Гердап“ —	975
732. Уредба за престанок на важењето на Уредбата за посебниот додаток на службениците на органите на управата во областа на народната одбрана и на службениците што работат на работите на народната одбрана во другите органи на управата и установи —	976
733. Наредба за измена на Наредбата за штедните влогови во странски средства за плаќање на иселениците и иселениците-повратници —	976
734. Наредба за дополнение на Наредбата за начинот и постапката за остварување на регресот за рото-хартија —	976
735. Наредба за дополнение на Списокот на производитите и услугите што се опфаќаат со контролата на цените —	977
736. Наредба за дополнение на Списокот на производитите и услугите што се опфаќаат со контролата на цените —	977
737. Решение за одобрување основањето и работата на Југословенското друштво за одводнување и наводнување —	977
738. Решение за југословенските стандарди од областа на испитувањето на храната за добиток —	977
739. Решение за југословенскиот стандард за мерни ленти за наплатки —	978
740. Решение за југословенските стандарди за гуми и вентили за возила —	978
741. Решение за југословенските стандарди за бескрајни клинесте ремени —	978

СОДРЖИНА

	Страна
719. Указ за прогласување на Законот за Југословенската народна армија —	941
Закон за Југословенската народна армија	941
720. Указ за прогласување на Законот за боречкиот додаток —	965
Закон за боречкиот додаток —	966
721. Указ за прогласување на Законот за измени на Законот за Сојузниот буџет за 1964 година —	968
Закон за измени на Законот за Сојузниот буџет за 1964 година —	968
722. Указ за прогласување на Основниот закон за комуналните такси —	968
Основен закон за комуналните такси —	968
723. Указ за прогласување на Основниот закон за утврдување на катастарскиот приход —	969
Основен закон за утврдување на катастарскиот приход —	969
724. Указ за прогласување на Основниот закон за привремениот начин на плаќање на придонесите и даноците на граѓаните	970
Основен закон за привремениот начин на плаќање на придонесите и доноците на граѓаните —	971
725. Указ за прогласување на Законот за привремено финансирање на установите што се финансирани според одредбите на Законот за буџетите и финансирањето на самостојните установи —	971
Закон за привремено финансирање на установите што се финансирани според одредбите на Законот за буџетите и финансирањето на самостојните установи —	972